

Chambre des Représentants

Session de 1937-1938

N° 4III : BUDGET

N° 52

Kamer der Volksvertegenwoordigers

Zittingsjaar 1937-1938

BEGROOTING N° 4III

**BUDGET
des Pensions pour l'exercice 1938.****RAPPORT
FAIT AU NOM DE LA COMMISSION (1)
PAR M. PHILIPPART**

MESDAMES, MESSIEURS,

**L'ascension vertigineuse
des charges du budget des pensions.**

On ne peut se défendre d'un sentiment de vive inquiétude à l'endroit des charges énormes que fait peser sur la collectivité le budget des pensions. Cette inquiétude s'accentue du fait que la dépense ira, durant de longues années encore, en s'aggravant.

En 1928 tandis que l'indice nombre moyen est de 828, les pensions absorbent 1,265,000,000 de francs.

En 1929, indice nombre moyen : 858, les pensions s'élèvent à fr. 1,583,110,329.24.

Pour 1936, avec l'indice 684, la charge monte à 2 milliards 171,716,295 francs.

Pour 1937, indice moyen : environ 730, la charge budgétaire grimpe à 2,344,814,129 francs.

1938 réclame 2,574,421,992 francs.

Plus du quart de toutes les recettes ordinaires que produit l'impôt est affecté au service des pensions de tout genre. En 10 ans, la charge des pensions a doublé.

Compte non tenu du supplément de charges, plus de 120,000,000 de francs, qu'entraînera l'application de la nouvelle loi sur les pensions de vieillesse, il faut relever que la loi actuelle comporte déjà le recours à l'emprunt, pour partie des majorations gratuites et par le truchement du fonds de dotations à concurrence de 78,000,000 de

**BEGROOTING
van Pensioenen voor het dienstjaar 1938.****VERSLAG
NAMENS DE COMMISSIE (1) UITGEBRACHT
DOOR DEN HEER PHILIPPART**

MEVROUWEN, MIJNE HEEREN,

**De duizelingwekkende stijging van de lasten
der pensioenenbegroting.**

Wanneer men ziet welke aanzienlijke lasten de begroting van pensioenen op de gemeenschap legt, kan men een gevoelen van groote bezorgdheid niet van zich afzetten. Deze bezorgdheid neemt nog toe, wanneer men bedenkt dat de uitgaven nog gedurende vele jaren zullen toenemen.

In 1928, toen het gemiddeld indexcijfer 828 bedroeg, was er 1,265,000,000 frank noodig voor de pensioenen.

In 1929, gemiddeld indexcijfer : 858, bedragen de pensioenen fr. 1,583,110,329.24.

Voor 1936, met den index 684, stijgt de last tot 2 miliaard 171,716,295 frank.

Voor 1937, gemiddelde index : ongeveer 730, klimt de begrotingslast tot 2,344,814,129 frank.

Voor 1938 is er 2,574,421,992 frank vereischt.

Meer dan een vierde van al de gewone ontvangingen uit belastingen gaat naar den dienst van de pensioenen van allen aard. Die last verdubbeld op 10 jaar tijds.

Wanneer men geen rekening houdt met den bijkomenden last, meer dan 120,000,000 frank, welke voortvloeden zal uit de toepassing van de nieuwe wet op de ouderdomspensioenen, moet aangestipt worden dat de huidige wet reeds een lening voorziet voor een gedeelte van de rente-toeslagen en langs den weg om van het Dotatiefonds, ten

(1) La Commission, présidée par M. Van Belle (F.), était com-

(1) De Commissie, voorgezeten door den heer Van Belle (F.).

Chambre des Représentants	Kamer der Volksvertegenwoordigers
Session de 1937-1938	Zittingsjaar 1937-1938
N° 4III : BUDGET	BEGROOTING N° 4III
N° 52	N° 52

BUDGET
des Pensions pour l'exercice 1938.

RAPPORT
FAIT AU NOM DE LA COMMISSION (1)
PAR M. PHILIPPART

MESDAMES, MESSIEURS,

**L'ascension vertigineuse
des charges du budget des pensions.**

On ne peut se défendre d'un sentiment de vive inquiétude à l'endroit des charges énormes que fait peser sur la collectivité le budget des pensions. Cette inquiétude s'accentue du fait que la dépense ira, durant de longues années encore, en s'aggravant.

En 1928 tandis que l'indice nombre moyen est de 828, les pensions absorbent 1,265,000,000 de francs.

En 1929, indice nombre moyen : 858, les pensions s'élèvent à fr. 1,583,110,329.24.

Pour 1936, avec l'indice 684, la charge monte à 2 milliards 171,716,295 francs.

Pour 1937, indice moyen : environ 730, la charge budgétaire grimpe à 2,344,814,129 francs.

1938 réclame 2,574,421,992 francs.

Plus du quart de toutes les recettes ordinaires que produit l'impôt est affecté au service des pensions de tout genre. En 10 ans, la charge des pensions a doublé.

Compte non tenu du supplément de charges, plus de 120,000,000 de francs, qu'entraînera l'application de la nouvelle loi sur les pensions de vieillesse, il faut relever que la loi actuelle comporte déjà le recours à l'emprunt, pour partie des majorations gratuites et par le truchement du fonds de dotations à concurrence de 78,000,000 de

BEGROOTING
van Pensioenen voor het dienstjaar 1938.

VERSLAG
NAMENS DE COMMISSIE (1) UITGEBRACHT
DOOR DEN HEER PHILIPPART

MEVROUWEN, MIJNE HEEREN,

**De duizelingwekkende stijging van de lasten
der pensioenenbegroting.**

Wanneer men ziet welke aanzienlijke lasten de begroting van pensioenen op de gemeenschap legt, kan men een gevoelen van groote bezorgdheid niet van zich afzetten. Deze bezorgdheid neemt nog toe, wanneer men bedenkt dat de uitgaven nog gedurende vele jaren zullen toenemen.

In 1928, toen het gemiddeld indexcijfer 828 bedroeg, was er 1,265,000,000 frank noodig voor de pensioenen.

In 1929, gemiddeld indexcijfer : 858, bedragen de pensioenen fr. 1,583,110,329.24.

Voor 1936, met den index 684, stijgt de last tot 2 miliaard 171,716,295 frank.

Voor 1937, gemiddelde index : ongeveer 730, klimt de begrotingslast tot 2,344,814,129 frank.

Voor 1938 is er 2,574,421,992 frank vereisch.

Meer dan een vierde van al de gewone ontyangsten uit belastingen gaat naar den dienst van de pensioenen van allen aard. Die last verdubbeld op 10 jaar tijs.

Wanneer men geen rekening houdt met den bijkomenden last, meer dan 120,000,000 frank, welke voortvloeien zal uit de toepassing van de nieuwe wet op de ouderdomspensioenen, moet aangestipt worden dat de huidige wet reeds een leening voorziet voor een gedeelte van de rentetoeslagen en langs den weg om van het Dotatiefonds, ten

(1) La Commission, présidée par M. Van Belle (F.), était composée :

1° Des membres de la Commission des Finances: MM. Balthazar, Buset, Cnudde, Debuinne, Hoen, Martel, Truffaut, Uytroever — Allaert, De Winde, Dion, Duchâteau, Philippart, Sap, Vandenberghe — Janssen (C.), Leclercq — Duysburgh, Wyns, Elias — Relecom.

2° Des membres désignés par les sections : MM. Fieullien, Van Hecke, Blavier, J. De Vleeschauwer, Fischer.

(1) De Commissie, voorgezeten door den heer Van Belle (F.), bestond uit :

1° De leden van de Commissie voor de Financiën : HH. Balthazar, Buset, Cnudde, Debuinne, Hoen, Martel, Truffaut, Uytroever — Allaert, De Winde, Dion, Duchâteau, Philippart, Sap, Vandenberghe — Janssen (C.), Leclercq — Duysburgh, Wyns, Elias — Relecom.

2° De leden aangeduid door de afdelingen : HH. Fieullien, Van Hecke, Blavier, J. De Vleeschauwer, Fischer.

francs, somme qui doit s'ajouter au chiffre du projet de budget pour déterminer la charge réelle en 1938.

Les charges iront en s'aggravant lourdement dans l'avenir.

Le double phénomène de la dénatalité et de l'accroissement de la longévité de la vie humaine détermine le vieillissement de la population. Le nombre de ceux qui sont en âge de travailler décroît tandis que le nombre des personnes âgées, pensionnées ou « pensionnables », est et restera longtemps encore en courbe ascendante.

L'honorable rapporteur du budget du Travail et de la Prévoyance Sociale pour 1937, M. le Sénateur Jos. De Clercq relevait dans son remarquable travail combien cette progression serait rapide. Il évaluait le nombre des personnes âgées de 65 ans et plus comme suit :

1930	614,218
1940	758,480
1950	877,159
1960	936,001
1970	1,048,560
1975	1,051,519
1980	1,028,076
1985	909,430
1990	904,484

D'après l'étude, fortement documentée, de M. l'Ingénieur Fernand de Creeft, membre agrégé de l'Association Royale des Actuaires belges, parue en juillet 1937 (pp. 22 et 29), la population belge, en négligeant les enfants de moins de 15 ans, donnera en 1990 : 40 p. c. d'habitants âgés de plus de 60 ans.

A cette époque, la charge de l'entretien des personnes âgées de 60 ans et plus reposera sur la population en âge de travailler dans la proportion de 2 pour 3, c'est-à-dire que trois habitants, y compris les femmes et les enfants des deux sexes de plus de 15 ans, devraient pourvoir à l'entretien de deux Belges au repos.

La gravité du problème n'a certes pas échappé au Gouvernement. M. Paul van Zeeland, alors Premier Ministre, n'hésitait pas, le 10 décembre 1935, à dire à la Chambre :

« Quant à la charge des pensions, qu'on me permette de jeter un cri d'alarme. Elle occupe déjà dans notre budget une place excessive; or, les lois dans lesquelles ces charges trouvent leur source, n'ont pas développé tous leurs effets. Il ne faut pas oublier que les pensions sont une hypothèque prise sur ceux qui travaillent au profit de ceux qui ne peuvent plus travailler. En ce cas, comme en bien d'autres, le mieux peut être l'ennemi du bien; il y a un degré au delà duquel l'équilibre des prestations se trouve rompu. Le problème n'est pas pour

beloope van 78,000,000 frank, welk bedrag bij het cijfer van het ontwerp van begrooting voor 1938 moet gevoegd worden om den werkelijken last in 1938 te bepalen.

De lasten zullen in de toekomst hoe langer, hoe zwaarder worden.

Het tweevoudig verschijnsel van de geboortenvermindering en van den langeren levensduur van den mensch bepaalt de veroudering van de bevolking. Het aantal van die welke nog arbeid verrichten neemt af, terwijl het aantal bejaarde personen die gepensionneerd zijn of voor een pensioen in aanmerking komen, een nog lang bijblijvende stijgende curve volgt.

De achtbare verslaggever van de begrooting van Arbeid en Sociale Voorzorg voor 1937, de heer Jos. De Clercq, senator, wees er in zijn merkwaardig werk op, hoe snel deze beweging verloopen zou. Het aantal personen van 65 jaar en meer schat hij als volgt :

1930	614,218
1940	758,480
1950	877,159
1960	936,001
1970	1,048,560
1975	1,051,519
1980	1,028,076
1985	909,430
1990	904,484

Volgens de studie, met talrijke gegevens gestaafd, van den heer Ingenieur Fernand de Creeft, buitengewoon lid van de « Association Royale des Actuaires Belges », in Juli 1937 verschenen (bl. 22 en 29), zal de Belgische bevolking, wanneer men de kinderen beneden vijftien jaar buiten beschouwing laat, in 1990 bestaan uit 40 t. h. inwoners boven de 60 jaar.

Op dit tijdstip, zal de last van het onderhoud van de personen van 60 jaar en meer op de nog arbeidende bevolking drukken in de verhouding van 2 voor 3, 't is te zeggen, dat drie inwoners, de vrouwen en kinderen van beider kunnen boven de 15 jaar inbegrepen, in het onderhoud van twee niet meer arbeidende Belgen zullen moeten voorzien.

De Regeering heeft, ongetwijfeld, den ernst van het vraagstuk ingezien. De heer Paul van Zeeland, toenmalig Eerste-Minister, aarzelde niet op 10 December 1935 aan de Kamer te zeggen :

« Wat den last der pensioenen betrifft, moet ik een alarmkreet slaken. Deze last neemt reeds een buitensporige plaats in onze begrooting in; de wetten waaruit deze lasten voortvloeien, hebben nog niet hun volledige uitwerking gehad. Men mag niet uit het oog verliezen dat de pensioenen een hypothek zijn op degenen die werken, ten voordele van degenen die niet kunnen of niet meer kunnen werken. In dit geval, zoals in vele andere, kan het betere de vijand van het goed zijn; er is een grens die niet mag overschreden worden zonder het evenwicht der

« demain, mais il est latent. Il ne faut pas se le dissimuler, il se posera en Belgique d'ici quelques années ».

Certes, sur tous les bancs du Parlement, nul ne refuse son adhésion aux réformes les plus généreuses, surtout lorsqu'il s'agit d'aider les vieillards dans le besoin. Mais nul ne peut penser qu'il soit loyal de ne pas limiter les charges de la collectivité à ce qu'elle peut économiquement et financièrement supporter.

La tâche du Commissaire Royal.

Aussi l'étude du problème des pensions réclame un examen approfondi et urgent. Ce sera la tâche du Commissaire Royal que le Gouvernement va nommer à cet effet. Il devra pousser son travail avec le maximum de diligence pour qu'avant peu la question des pensions reçoive une solution adéquate.

C'est pourquoi le présent budget doit être considéré comme transitoire. Il serait prématué d'examiner si telle ou telle réforme peut alléger la charge des pensions ou aider à en assurer le règlement.

Les crédits portés au projet du budget sont fonction de la législation existante et des engagements pris.

QUESTIONS DIVERSES POSEES AU DEPARTEMENT DES FINANCES

S'inspirant, pour partie au moins, du bref échange de vues auquel a procédé la Commission, votre rapporteur a posé au département des Finances quelques questions. Nous en donnons ci-après le texte et les réponses qui y ont été faites.

1e Courbe ascendante des charges.

La majoration, par rapport au budget de 1937, est de quelque 230,000,000 de francs.

Dans quelle mesure cette charge continuera-t-elle à augmenter durant les années qui vont suivre ? A supposer que la législation et les règlements actuels ne soient pas modifiés, en quelle année la charge aura-t-elle atteint son maximum et quel sera celui-ci ?

Quand la charge sera-t-elle ramenée à un niveau constant et quel en sera alors le montant ?

Réponse du département.

La majoration constatée dans les charges incombant au Trésor du chef des pensions est due non seulement aux

prestations te verbreken. Dit vraagstuk geldt niet voor morgen, maar het is latent; men moet het zich niet ontveinzen, binnen enkele jaren zal België aan dit vraagstuk een oplossing moeten geven. »

Zeker, op al de banken van het Parlement is er niemand die zich verzet tegen de edelmoedigste hervormingen, vooral wanneer het gaat om de ouden van dagen die in nood verkeeren te helpen. Maar iedereen zal toegeven dat het niet eerlijk is, indien men de lasten van de gemeenschap niet beperkt tot wat zij economisch en financieel dragen kan.

De taak van den Koninklijken Commissaris.

De studie van het vraagstuk der pensioenen vergt dan ook een grondig en spoedeischtend onderzoek. Dit zal de taak zijn van den Koninklijken Commissaris dien de Regeering, met het oog hierop, benoemen zal. Hij zal zijn werk met den grootsten spoed moeten doorzetten, opdat, binnen niet al te langen tijd, een passende oplossing kunnen gevonden worden voor het vraagstuk van de pensioenen.

Daarom dient deze begroting beschouwd als een overgangsbegroting. Het ware voorbarig te onderzoeken of deze of gene hervorming den last van de pensioenen verlichten of tot de regeling er van bijdragen kan.

De kredieten, in het ontwerp van begroting ingeschreven, zijn het gevolg van de bestaande wetten en van de aangebrachte verbintenissen.

ALLERLEI VRAGEN AAN HET DEPARTEMENT VAN FINANCIEN

In verband, althans gedeeltelijk, met de korte gedachtenwisseling in de Commissie, heeft uw verslaggever aan het Departement van Financiën enige vragen gesteld. Wij laten hier den tekst er van volgen, alsmede van de antwoorden welke er op gegeven werden.

1^e Stijgende curve van de lasten.

De verhoging, in verhouding tot de begroting van 1937, bedraagt zoowat 230,000,000 frank.

In welke mate zal deze last toenemen in de komende jaren ? In de onderstelling dat de bestaande wetten en reglementen niet gewijzigd worden, in welk jaar zal de last zijn hoogtepunt bereiken en welk zal dit maximum zijn ?

Wanneer zal deze last teruggebracht zijn op een vast peil en welk zal dan het beloop er van zijn ?

Antwoord van het Departement.

De verhoging welke men vaststelt in de lasten waarvóór de Thesaurie zich bevindt wegens de pensioenen, is niet

variations de l'index des prix de détail qu'il est matériellement impossible de prévoir pour les exercices futurs, mais également à l'augmentation du nombre des pensions.

Pour ce qui regarde le nombre de pensionnés, si l'on voulait faire des prévisions pour plusieurs exercices prochains, il faudrait procéder à des calculs de probabilité excessivement longs rentrant dans le domaine de l'actuarariat. Ce travail absorberait l'activité d'un actuaire pendant plusieurs mois et ne pourrait en conséquence être fourni en temps utile.

Toutefois l'actuaire du département du Travail et de la Prévoyance Sociale a été chargé d'examiner ce point spécialement en ce qui concerne l'augmentation des charges incombant au département du chef de l'application de la loi du 14 juillet 1930 relative à l'assurance contre la vieillesse et le décès prématuré.

Complétant sa première réponse, le département des Finances y a ajouté, le 13 décembre 1937, ce qui suit :

En ce qui concerne les dépenses résultant de l'application des lois sur l'assurance-vieillesse, leur montant atteindra en 1938, selon les prévisions, 694 millions de francs environ.

Dans l'état actuel de la législation, ces dépenses augmenteront vraisemblablement pendant une période de 30 années au moins pour diminuer ensuite légèrement jusqu'à un chiffre dont l'ordre de grandeur semble être voisin du chiffre des dépenses d'aujourd'hui. Les statistiques que le service des Pensions du Ministère du Travail et de la Prévoyance Sociale a établies tout récemment, vont permettre de déterminer des chiffres de dépenses futures avec assez de sécurité. Les résultats de ces évaluations seront portés à la connaissance du Parlement.

2e Pensions de vieillesse.

Les considérations et diagrammes établis dans son étude par M. Fernand de Creeft présentent-ils quelque erreur ? Ou peut-on en admettre l'exactitude ?

Dans le premier cas, quels sont les amendements à apporter aux conclusions de M. de Creeft ?

Réponse du département.

L'actuaire du Département a été chargé de l'examen de la question posée par le rapporteur du budget, au sujet des diagrammes établis par M. Fernand de Creeft dans son « Etude sur l'évolution des charges sociales ».

Le 13 décembre le département a complété comme suit sa première réponse :

Les différences entre les prévisions antérieures de l'Administration et celles obtenues par M. de Creeft dans son étude, proviennent presque exclusivement de ce qu'il a basé ses évaluations sur les données d'une table de mortalité hollandaise récente.

alleen te wijten aan de schommelingen van den index der winkelprijzen welken men, materieel, niet voorzien kan voor de komende dienstjaren, maar ook aan de toeneming van het aantal pensioenen.

Wat het aantal gepensioneerden betreft, indien men een raming wilde maken voor verscheidene volgende dienstjaren, zou men lange kansrekeningen moeten maken, welke tot het domein van de verzekeringstechniek behooren. Met dit werk zou een actuaris maandenlang de handen vol hebben, zoodat het niet tijdig klaar zou zijn.

De actuaris van het Departement van Arbeid en Sociale Voorzorg werd evenwel gelast dit punt vooral te onderzoeken, met betrekking tot de toeneming van de lasten van het Departement wegens de toepassing van de wet van 14 Juli 1930 op de verzekering tegen ouderdom en vroegtijdigen dood.

In aanvulling van zijn eerste antwoord, voegde het Departement van Financiën er, op 13 December 1937, het volgende aan toe :

Wat de uitgaven betreft voortvloeiend uit de toepassing van de wet tegen ouderdomsverzekering, zal het bedrag, in 1938, volgens de ramingen, ongeveer 694 miljoen bedragen.

Met de bestaande wetten, zullen deze uitgaven, waarschijnlijk gedurende een tijdperk van 30 jaar ten minste, toenemen om dan eenigszins af te nemen tot een cijfer dat vrijwel overeenkomt met het uitgavencijfer van heden. Dank zij de statistieken welke de dienst van de pensioenen van het Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg niet lang geleden opgemaakt heeft, zal men de toekomstige uitgavencijfers met vrijwel grote juistheid kunnen bepalen. De uitslagen van deze ramingen zullen ter kennis van het Parlement gebracht worden.

2^e Ouderdomspensioenen.

Is er soms een vergissing geslopen in de overwegingen en diagramma's van de studie van den heer Fernand de Creeft ? Of mag men de juistheid er van aannemen ?

Welke zijn, in het eerste geval, de wijzigingen welke aan de conclusie van den heer de Creeft kunnen toegebracht worden ?

Antwoord van het Departement.

De actuaris van het Departement werd belast met het onderzoek van de vraag door den verslaggever van de begroting gesteld, in verband met de diagramma's opgemaakt door den heer Fernand de Creeft in zijn « Etude sur l'évolution des charges sociales ».

Op 13 December, vulde het Departement zijn eerste antwoord als volgt aan :

De verschillen tusschen de vroegere ramingen van het Bestuur en dit door den heer de Creeft in zijn studie bekomen, spruiten bijna uitsluitend voort uit het feit dat deze laatste zijn berekeningen heeft gesteund op de gegevens van een recente Hollandsche sterftetafel.

Cette table indique, aux âges inférieurs à 65 ans, une mortalité très sensiblement moindre que celle de la table des rentiers français (table R F) employée pour les évaluations faites en 1929 et ultérieurement par l'actuaire du Ministère du Travail et de la Prévoyance Sociale.

La table R F était jusqu'à présent, notamment pour les âges supérieurs à 65 ans, l'une des plus lentes connues; c'est la raison pour laquelle elle fut choisie.

Des expériences sommaires, faites dans ces dernières années, ont montré que la mortalité de la population belge aurait diminué. Les statistiques que vient d'établir le Ministère de l'Intérieur en suite du dernier recensement à fin 1930, ont permis d'élaborer une nouvelle table de mortalité propre à notre population, de laquelle il ressort que, si la mortalité a effectivement décrue, elle n'a pas encore baissé jusqu'au niveau des taux de la table hollandaise visée plus haut.

Die tafel vermeldt, op de leeftijden beneden 65 jaar, een zeer voelbaar mindere sterfte dan die voorkomend op de tafel der Fransche rentegenietenden (tafel R. F.) gebezigd voor de in 1929 en later gedane ramingen door den actuaris van het Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg.

Tot op heden, was de tafel R. F., inzonderheid wat den ouderdom boven 65 jaar betreft, één der traagste welke bekend waren; dit is de reden waarom zij werd verkozen.

Vluchtige waarnemingen, tijdens de laatste jaren gedaan, hebben uitgemaakt dat de sterfte bij de Belgische bevolking afgangen zou zijn. De statistieken, zoo pas opgemaakt door het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, ingevolge de jongste volkstelling, einde 1930, hebben toegelaten een nieuwe sterftetafel op te maken, geschikt voor onze bevolking, waaruit blijkt dat, zoo de sterfte werkelijk afnam, deze nog niet is gedaald tot het peil der cijfers van de hooger bedoelde Hollandsche tafel.

Taux de mortalité à divers âges — Sterftecijfers op verschillende leeftijden

Ages	Table RF	Table F	Table HF	Table F	Table HF	Table hollandaise II
		(population féminine belge)	(population belge hommes et femmes)	(population féminine belge)	(population belge hommes et femmes)	(population masculine)
Leeftijden	Tafel RF	Tafel F (1904) (Belgische vrouwelijke bevolking)	Tafel HF (1904) (Belgische mannelijke en vrouwelijke bevolking)	Tafel F (1930) (Belgische vrouwelijke bevolking)	Tafel HF (1930) (Belgische mannelijke en vrouwelijke bevolking)	Hollandsche Tafel II (1930) (Mannelijke bevolking)
25	0,00624	0,00644	0,00645	0,00381	0,00390	0,00283
35	0,00729	0,00732	0,00773	0,00449	0,00481	0,00315
45	0,01003	0,00975	0,01098	0,00649	0,00740	0,00528
55	0,01712	0,01634	0,04917	0,01242	0,01446	0,01204
65	0,03327	0,03411	0,03966	0,02969	0,03362	0,03089
75	0,08085	0,08096	0,08978	0,07897	0,08442	0,07908
85	0,18940	0,19760	0,20560	0,21040	0,21100	0,18980
95	0,41510	0,44680	0,43570	0,50000	0,47800	—

Appliquée à la détermination du nombre des habitants de 65 ans et plus dans les années futures, la nouvelle table belge donnera des chiffres inférieurs à ceux qu'a obtenus M. de Creeft et, conséquemment, des charges moins en ce qui concerne les diverses interventions de l'Etat en matière de pensions de vieillesse.

On remarquera l'extrême prudence avec laquelle l'auteur cité par M. le Rapporteur propose les diverses bases sur lesquelles, à défaut de meilleure information, il appuie ses calculs, y compris celles relatives à la mortalité de la population belge: dans le cours de sa très intéressante étude, il ne cesse d'exprimer des réserves au sujet du caractère incertain des bases qu'il a adoptées, des hypothèses qu'il a formulées et finalement des résultats

Toegepast voor de bepaling van het aantal inwoners van 65 jaar en meer tijdens de volgende jaren, zal de nieuwe Belgische tafel cijfers opleveren, die lager zijn dan die bekomen door den heer de Creeft, en, bijgevolg, mindere lasten wat betreft de onderscheidene tusschenkomsten van den Staat op gebied van ouderdomspensioenen.

Men zal de uiterste voorzichtigheid opmerken, waarmede de auteur aangehaald door den heer Verslaggever de onderscheidene grondslagen vooruitzet, waarop hij, bij gebrek aan betere inlichtingen, zijn berekeningen steunt, ook die inbegrepen betreffende de mortaliteit der Belgische bevolking; in den loop van zijn zeer belangwekkende studie, houdt hij niet op voorbehoud te makennopens den onzekerend aard der grondslagen door hem aangenomen.

numériques auxquels il aboutit. Certaines de ces bases et hypothèses semblent toutefois des plus plausibles, exception faite pour la mortalité.

Comme il s'agit de prévisions relatives à des événements lointains soumis à des phénomènes sociaux totalement inconnus et imprévisibles, il est évident que, quelle que soit la minutie avec laquelle elles sont calculées, leur valeur en sera toujours douteuse et contestable. Et ceci s'applique évidemment aussi aux prévisions calculées antérieurement par l'Administration.

En conclusion, il est vraisemblable que les chiffres de dépenses réelles qu'entraînera la législation sur les pensions de vieillesse et de veuve seront intermédiaires entre les chiffres antérieurs établis par l'Administration et ceux de M. de Creeft.

3e Pensions de vieillesse.

Si le projet voté en première lecture par le Sénat est ratifié par la Chambre et devient loi, quelle sera la majoration de la charge du chef des dites pensions :

- a) pour 1938;
- b) pour le dernier trimestre de 1937 ?

Réponse du département.

Après l'examen du projet par la Commission du Sénat, la dépense supplémentaire pour la première année avait été fixée à *113,000,000 de francs*. Depuis lors, le Sénat a apporté au texte deux amendements :

1° Amendement au sujet du mode de calculer les revenus professionnels des agriculteurs, qui aura pour résultat de ramener la situation antérieure à l'arrêté royal du 31 janvier 1935. Il entraînera une dépense supplémentaire de l'ordre de *5,250,000 francs*;

2° Amendement à l'article 40 donnant effet rétroactif en ce qui concerne l'octroi de la majoration sans enquête en faveur des vieillards ouvriers manuels et employés, nés entre le 1er janvier 1867 et le 1er janvier 1872.

Cette mesure aura pour effet de ramener cinq nouvelles couches de bénéficiaires de la majoration de rente de vieillesse.

Il est impossible de fixer avec exactitude la composition de chacune de ces couches.

Il est à remarquer toutefois, qu'un assez grand nombre de bénéficiaires seraient admis par application des autres mesures extensives du projet, de sorte qu'il se produira une compensation qui aura pour effet de maintenir la dépense supplémentaire à un taux relativement peu élevé.

L'effet rétroactif au 1er octobre 1937 donné à la loi, en-

nopens de stelligen door hem vooruitgezet en, ten slotte,nopens de numerieke uitslagen waartoe hij komt. Sommige dezer grondslagen en stellingen lijken echter zeer aannembaar, uitzondering gemaakt wat de sterfte betreft.

Daar het vooruitzichten betreft slaande op ver verwijderde voorvalen, onderworpen aan totaal onbekende en niet te voorziene maatschappelijke toestanden, ligt het voor de hand dat, met welke nauwgezetheid zij ook mochten zijn berekend, hun waarde steeds betwijfelbaar en twistbaar zal zijn. En dit geldt natuurlijk ook voor de voorramingen vroeger berekend door het Bestuur.

Als besluit, is het waarschijnlijk dat de cijfers der werkelijke uitgaven voortvloeiende uit de wetgeving op de ouderdoms- en weduwenpensioenen, zullen vallen tussschen de vroegere door het Bestuur opgemaakte cijfers en die van den heer de Creeft.

3^e Ouderdomspensioenen.

Zoo het door den Senaat in eerste lezing aangenomen ontwerp door de Kamer wordt goedgekeurd en wet wordt, welk zal dan de vermeerdering zijn van den last uit hoofde dezer pensioenen :

- a) voor 1938;
- b) voor het laatste kwartaal 1937 ?

Antwoord van het Departement.

Na onderzoek van het ontwerp door de Commissie van den Senaat, werd de bijkomende uitgave voor het eerste jaar bepaald op *113,000,000 frank*. Sindsdien, bracht de Senaat aan den tekst twee wijzigingen toe :

1. ,

1° Amendement betreffende de wijze van berekening van de bedrijfsinkomsten der landbouwers, die voor gevolg zal hebben den toestand terug te brengen, die bestond vóór het Koninklijk besluit van 31 Januari 1935. Zij zal een bijkomende uitgave noodzaken van ongeveer *5,250,000 frank*.

2° Amendement op artikel 40 waarbij een terugwerkende kracht wordt verleend wat betreft de toekenning van den toeslag zonder onderzoek, ten gunste van de oude handarbeiders en bedienden, geboren tusschen 1 Januari 1867 en 1 Januari 1872.

Die maatregel heeft voor gevolg vijf nieuwe reeksen van verkrijgers van den ouderdomsrentetoeslag naar voren te brengen.

Het is niet mogelijk op nauwkeurige wijze de samenstelling te bepalen van elk dezer reeksen.

Er dient echter opgemerkt, dat een tamelijk groot aantal verkrijgers zouden toegelaten worden, bij toepassing van de andere uitbreidende maatregelen van het ontwerp, zoodat er een compensatie zal zijn, die voor gevolg zal hebben de bijkomende uitgave te houden op een betrekkelijk gering bedrag.

De terugwerking tot 1 October 1937, aan de wet gege-

traînera une dépense supplémentaire correspondant au quart de l'augmentation totale de la première année de l'application de la loi.

Toutefois, il est à remarquer que les arriérés pour 1937 ne pourront être payés que dans le courant de l'année 1938, de sorte que ces arriérés seront mis à charge de l'exercice 1938 du Fonds des Dotations.

Observations.

Par une analyse des phénomènes de la dénatalité et de l'accroissement de la longévité, il eût été possible de déterminer approximativement la progression de la charge pour le budget de l'Etat, et du chef de sa contribution, et du chef de la majoration gratuite avec et sans enquête.

3bis Pensions de vieillesse.

L'article 13 du budget marque une diminution de 1 million 250,000 francs et il y aurait pourtant une augmentation sensible du nombre des bénéficiaires : 50,000. Quelle est l'explication de cette apparente contradiction ?

4e Hausse de l'indice-nombre.

N'est-il pas prévisible que, pour 1938, les pensions devront être établies sur la base de 110?

Si oui, quelle majoration des crédits respectifs faudrait-il introduire dans le budget des pensions ?

Réponse du département.

Les dépenses de personnel et de pensions, soumises aux fluctuations de l'index, ont été calculées dans le projet de budget de 1938, à raison de 105 p. c. des taux de base et toutes les explications à ce sujet sont données aux pages 84 et 86 de l'Exposé général.

Nul ne saurait prévoir maintenant quel sera l'index moyen de l'année prochaine et par conséquent il est matériellement impossible d'évaluer les dépenses dont il s'agit en fonction de cet index-moyen.

Observations.

Des déclarations faites par M. le Ministre des Finances à la Commission des Finances de la Chambre, il résulte que si l'indice-nombre se maintient au-dessus de 752 et en dessous de 788, le supplément de la charge budgétaire pour les traitements, pensions et indemnités diverses sera d'environ 200 millions de francs.

ven, zal een bijkomende uitgave voor gevolg hebben, overeenstemmend met het vierde van de algemeene vermeerdering van het eerste jaar van toepassing der wet.

Echter dient aangestipt, dat de achterstallen voor 1937 slechts in den loop van het jaar 1938 zullen mogen worden uitbetaald, zoodat die achterstallen, ten laste van het Dotatiefonds, zullen worden gelegd op het dienstjaar 1938.

Opmerkingen.

Door de ontleding van het verschijnsel der geboortevermindering en van den toenemenden levensduur, ware het mogelijk geweest bij benadering de stijging te bepalen van den last op 's Lands Begrooting, zoo uit hoofde van haar bijdrage in de uitgaven, als uit hoofde van den kostelozen toeslag met of zonder onderzoek.

3bis Ouderdomspensioenen.

Onder artikel 13 van de begrooting, wordt een vermindering aangestipt van 1,250,000 frank, ofschoon er een merkbare toeneming van het aantal gerechtigden blijkt te zijn : 50,000. Hoe wordt deze schijnbare tegenstrijdigheid uitgelegd ?

4^e De stijging van het index-cijfer.

Valt het niet te voorzien, dat, voor 1938, de pensioenen op den grondslag van 110 zullen moeten worden opgemaakt ?

Zoo ja, welke verhoging van de onderscheidenlijke credieten zou er noodig zijn om uitgetrokken te worden op de begrooting der pensioenen ?

Antwoord van het Departement.

De uitgaven voor personeel en voor de pensioenen, onderworpen aan de schommelingen van het index-cijfer, worden in het begrootingsontwerp voor 1938 berekend op den voet van 105 t. h. der basis-bedragen, en allen uitleg dienaangaande werd verstrekt op bladzijden 84 tot 86 van de Algemeene Toelichting.

Niemand zou thans kunnen voorzien hoeveel het gemiddeld index-cijfer voor het aanstaande jaar zal bedragen, en bijgevolg is het materieel onmogelijk de bedoelde uitgaven in functie van het gemiddelde-indexcijfer te berekenen.

Opmerkingen.

Uit de verklaringen aangelegd door den Minister van Financiën, in de Commissie voor de Financiën van de Kamer, blijkt dat indien het indexcijfer zich staande houdt boven 752 en beneden 788, de bijkomende last op de begrooting voor de wedden, pensioenen en allerlei vergoedingen ongeveer 200 miljoen zal bedragen.

5e Pensions des fonctionnaires, magistrats, officiers, professeurs d'université.

Sauf erreur, les fonctionnaires, *sensu lato*, de l'Etat ne contribuent pas à la charge de la pension qui leur est servie dès l'âge de la retraite ou de l'éméritat. Il y a là un supplément de rémunération, indirect, qui peut n'être pas apprécié à sa mesure par les bénéficiaires.

D'autre part, la comparaison entre les traitements des fonctionnaires et les rémunérations que donnent les emplois dans les affaires privées s'en trouve faussée.

Le Gouvernement n'estime-t-il pas que les pensions de ses agents devraient être constituées, pour le tout ou pour partie, par l'effort de prévoyance obligatoire des fonctionnaires, sauf à relever les traitements qui ne seraient pas jugés suffisants ?

Réponse du département.

Cette question se rattache à la réforme générale du régime des pensions dont l'étude sera confiée incessamment à un commissaire royal.

6e Caisse autonome.

L'opinion publique s'inquiète de la charge toujours croissante des pensions. Elle craint que l'Etat ne vienne un jour à manquer aux obligations et promesses qui pèsent sur ses budgets. Le Gouvernement n'envisage-t-il pas qu'il conviendrait de créer une caisse autonome des pensions qui recueillerait et centraliserait les versements destinés au service de toutes les pensions ?

Réponse du département.

Cette question se rattache à la réforme générale du régime des pensions dont l'étude sera confiée incessamment à un Commissaire Royal.

Toutefois, il est à remarquer que la création d'une caisse autonome qui recueillerait et centraliserait les versements destinés au service de toutes les pensions, ne peut se concilier avec le système de la capitalisation à la base de la loi du 14 juillet 1930 relative à l'assurance contre la vieillesse et le décès prématuré.

Les versements dans le cadre de la susdite loi, sont effectués à la Caisse de Retraite désignée pour réaliser les rentes. L'organisme assureur porte les versements effectués au compte particulier de chaque assuré, et constitue les réserves mathématiques indispensables pour la liquidation des rentes acquises. La loi du 18 juin 1930 relative à l'assurance des employés est un système identique avec cette différence qu'au lieu d'être remis à un organisme d'assurance bénéficiant d'un monopole, les versements

5e Pensioenen van de ambtenaren, magistraten, officieren, universiteitsleeraars.

Behoudens vergissing, dragen de Rijksambtenaren, in wijden zin genomen, niet bij in den last van het pensioen dat hun wordt uitbetaald van op het oogenblik der in ruste stelling of van het emeritaat. Dit maakt een onrechtstreekse bijbezoldiging uit, die soms niet naar waarde wordt geschat door de verkrijgers.

Anderzijds, is de vergelijking tusschen de wedden der ambtenaars en de bezoldigingen opgeleverd door de bedieningen in de private zaken, hierdoor verkracht geworden.

Is de Regeering niet van oordeel, dat de pensioenen van haar personeel, geheel of gedeeltelijk, zouden moeten worden samengesteld, dank zij de verplichte bijdrage vanwege de ambtenaars, mits zoo noodig de wedden te verhoogen die onvoldoende zouden zijn ?

Antwoord van het Departement.

Die kwestie houdt verband met de algemene hervorming van de pensioenregeling, waarvan de studie weldra aan een Koninklijk Commissaris zal worden toevertrouwd.

6^e Zelfstandige kas.

De openbare meening betoont zich ongerust nopens den steeds toenemenden last der pensioenen. Zij vreest dat de Staat er eens zou kunnen worden toe gebracht te kort te komen aan de verplichtingen en toezeggingen die zijn begrootingen bezwaren. Wordt door de Regeering de gepastheid niet onderzocht van de oprichting eener zelfstandige pensioenkas, die de stortingen bestemd voor den dienst van alle pensioenen zou in ontvangst nemen en samenbrengen ?

Antwoord van het Departement.

Die kwestie houdt verband met de algemene hervorming van de pensioenregeling, waarvan de studie onverwijd zal worden toevertrouwd aan een Koninklijk Commissaris.

Er dient echter op gewezen, dat de oprichting van de zelfstandige kas die de stortingen zou in ontvangst nemen en samenbrengen, bestemd voor den dienst van alle pensioenen, niet in overeenstemming kon worden gebracht met het stelsel der kapitalisatie, dat ten grondslag ligt aan de wet van 14 Juli 1930 betreffende de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroegeijdigen dood.

De stortingen die binnen het raam van die wet geschieden, hebben plaats bij de Lijfrentekas, aangewezen om de renten in stand te brengen. De verzekerende inrichting draagt de gedane stortingen over op de bijzondere rekening van ieder verzekerde, en legt de wiskundige reserves aan, die onmisbaar zijn voor de uitbetaling der verworven renten. De wet van 18 Juni 1930 betreffende de bedieningsverzekering bezit een gelijkaardig stelsel, met dit verschil dat, instede van overhandigd te worden aan een verzek-

sont répartis, au choix des assurés entre 19 organismes assureurs, comprenant la Caisse de Retraite, la Caisse Nationale des Employés et une série de compagnies d'assurance agréées par l'Etat et soumises au contrôle de celui-ci.

La constitution d'une caisse autonome entraînerait donc un bouleversement complet du système en vigueur, et l'expropriation des organismes assureurs.

La concentration de tous les versements dans une seule caisse n'est d'ailleurs pas sans présenter le danger de l'accumulation de capitaux très considérables entre les mains d'un seul organisme.

Observations.

Le danger signalé relativement à la concentration de capitaux énormes dans une seule caisse est réel. Il pourrait y être paré par la constitution de diverses caisses autonomes.

7e Commissaire Royal.

Le Gouvernement compte-t-il donner à la personnalité qu'il choisira en cette qualité, liberté complète pour étudier et préconiser toutes les réformes qui lui paraîtraient utiles impliquant-elles le bouleversement de la législation et des règles aujourd'hui en vigueur ?

Réponse du département.

Le Commissaire Royal sera chargé de présenter au Gouvernement un rapport au sujet du régime actuel des pensions, rentes et allocations quelconques qui sont en tout ou en partie à charge de l'Etat ou d'organismes qui en dépendent, faire à cet égard toutes propositions jugées opportunes à l'effet de modifier, compléter, simplifier ou coordonner les dispositions en vigueur.

Le Commissaire royal disposera des moyens d'information nécessaires à l'accomplissement de sa mission. A cette fin, chacun des Ministres compétents lui communiquera, sur sa demande, tous renseignements et documents utiles; il pourra également inviter toutes personnalités étrangères à l'administration à lui donner un avis sur la réforme du régime actuellement en vigueur.

8e Abaissement de l'âge de la pension.

a) Quelles seraient les majorations de dépenses qu'entraînerait l'abaissement de l'âge d'entrée en jouissance de la pension de vieillesse à 60 ans ?

ringsorganisme, dat een monopolium geniet, de stortingen worden verdeeld, naar keuze van de verzekerden, over 19 verzekeringsinrichtingen, waaronder de Lijfrentekas, de National Bediendenkas, een reeks door den Staat erkende en aan zijn toezicht onderworpen verzekeraarsmaatschappijen.

De vorming van een zelfstandige kas zou dus een volledige omwerking van het thans geldend stelsel voor gevolg hebben, en ook de onteigening meebrengen van de verzekeringsinrichtingen.

De samenbrenging van alle stortingen in een enkele kas is trouwens niet zonder het gevaar op te leveren, van de ophooping van zeer aanzienlijke kapitalen in handen van een enkel organisme.

Opmerkingen.

Het aangehaald gevaar betreffende de samenbrenging van aanzienlijke kapitalen in een enkele kas is van werkelijken aard. Dit zou kunnen worden voorkomen, door de vorming van onderscheidene zelfstandige kassen.

7^e De Koninklijke Commissaris.

Heeft de Regeering het inzicht, aan de personaliteit die zij in die hoedanigheid zal uitkiezen, volledige vrijheid over te laten om alle hervormingen die haar nuttig moesten schijnen in te studeeren en vooruit te zetten, zelfs indien zij de omverwerping van de bestaande wetgeving en geldende regelen moesten in zich besluiten ?

Antwoord van het Departement.

De Koninklijke Commissaris zal tot opdracht krijgen, aan de Regeering een verslag voor te leggen nopens de huidige regeling der pensioenen, renten en welkdanië toeslagen die geheel of gedeeltelijk ten laste vallen van den Staat of van inrichtingen hiervan afhankelijk, en dien-aangaande alle gepast geoordeelde voorstellen te doen, ten einde de van kracht zijnde schikkingen te wijzigen, te volledigen, te vereenvoudigen of samen te ordenen.

De Koninklijke Commissaris zal over de noodige middelen van onderzoek beschikken voor het vervullen van zijn taak. Te dien einde, zal ieder van de bevoegde Ministers hem, op zijn verzoek, al de nuttige inlichtingen en stukken bezorgen; hij zal eveneens alle niet tot het bestuur behorende personen om hun advies mogen verzoeken, over de hervorming van het regime dat thans van kracht is.

8e Verlaging van den pensioenleeftijd.

a) Met hoeveel zouden de uitgaven verhoogd worden, moest de leeftijd waarop het pensioen ingaat verlaagd worden tot 60 jaar ?

- b) De la pension des fonctionnaires, magistrats, professeurs à 65 ans?
- c) de la pension des mineurs, respectivement à 50 et 55 ans?

Réponse du Département.

a) Pensions de vieillesse.

D'après les renseignements fournis par la Caisse de Retraite, le nombre des affiliés nés de 1867 à 1872 qui ont effectué au cours de l'année 1936, un versement comptant pour la dernière année d'assurance, s'élève à 170,398, soit 73,037 assujettis et 97,361 assurés libres, qui, dans le cas où l'abaissement à 60 ans de l'âge de la pension serait réalisé, obtiendraient tous, à peu d'exceptions près, le bénéfice de la majoration.

Ce chiffre de 170,398 ne constitue qu'un minimum, car au fur et à mesure que la loi sera mieux connue et son application mieux surveillée, le nombre de cotisants est appelé à augmenter.

Dans le cadre du projet de loi actuellement en discussion devant le Parlement, les employés ayant gagné moins de 21,000 francs par an, pourront également obtenir le bénéfice de la majoration sans enquête. On peut évaluer à 2.200 le nombre des employés arrivant annuellement en ce moment à l'âge de la pension, dont environ 1.500 bénéficieront de la majoration sans enquête. Ce dernier chiffre sera certainement atteint, si pas dépassé, si l'âge de la pension est fixé à 60 ans.

La mise en vigueur de la mesure envisagée provoquerait, pour la première année d'application, une dépense supplémentaire intéressant 177,898 bénéficiaires.

Au point de vue de la majoration de rente de vieillesse, dont le taux moyen est de 2,000 francs par an, la dépense supplémentaire immédiate serait donc de l'ordre de $177,898 \times 2,000 = 355,796,000$ francs.

Cette charge augmentera *annuellement* pendant les 11 années suivantes — la durée moyenne de la pension étant de 12 années — par l'arrivée annuelle d'une couche de 35,579 nouveaux pensionnés, d'une somme de $35,579 \times 2,000 = 71,158,000$ francs.

La dépense supplémentaire se stabiliserait donc au bout d'une période de 12 ans aux environs de:

$$355,796,000 + (71,158,000 \times 11) = 1,138,534,000 \text{ fr.}$$

La dépense résultant de la contribution de l'Etat serait également influencée par la mesure, mais dans une mesure relativement minime au début. L'augmentation qu'elle subirait ultérieurement serait compensée par la diminution des dépenses résultant de la majoration de rente de vieillesse.

Le 13 décembre 1937, l'administration des Finances a donné au rapporteur, sur demande d'icelui, les explications complémentaires ci-après :

L'abaissement à 60 ans, de l'âge d'admission au bénéfice de la majoration de rente de vieillesse aurait évidemment pour conséquence d'attribuer 5 ans plus tôt la contribution de l'Etat aux bénéficiaires ou tout au moins à la grande majorité des bénéficiaires d'une rente de vieillesse.

- b) Deze van de ambtenaren, magistraten, professoren tot 65 jaar?
- c) Deze van de mijnwerkers respectievelijk tot 50 en 55 jaar?

Antwoord van het Departement.

a) Ouderdomspensioenen.

Volgens de inlichtingen verstrekt door de Lijfrentekas, bedroeg het aantal aangesloten personen, van 1867 tot 1872 geboren, die in den loop van het jaar 1936 een storting gedaan hebben, welke voor het laatste verzekeringsjaar geldt, 170,398, hetzij 73,037 verzekeringsplichtigen en 97,361 vrij verzekerden die, ingeval de verlaging van den pensioenleeftijd tot 60 jaar mocht doorgevoerd worden allen, op weinige uitzonderingen na, de verhoging zouden ontvangen.

Dit cijfer 170,398 is slechts een minimum want, naarmate dat de wet beter bekend is en over haar toepassing beter gewaakt wordt, zal ook het aantal bijdragende personen toenemen.

Binnen de perken van de wet welke door het Parlement aangenomen werd, kunnen ook de bedienden met een wedde van minder dan 21,000 frank's jaars den toeslag bekomen, zonder onderzoek. Men mag het aantal bedienden, dat jaarlijks den pensioenleeftijd bereikt, voor het oogenblik op 2.200 schatten, van wie er 1.500 den toeslag, zonder onderzoek, zullen bekomen. Dit laatste cijfer wordt zeker bereikt, zooniet overschreden, indien de leeftijd van het pensioen op 60 jaar gesteld wordt.

Indien de betrokken maatregel ingevoerd werd, zou hier voor voor het eerste jaar van toepassing een bijkomende uitgave noodig zijn ten bate van 177,898 personen.

Met betrekking tot den kostelozen ouderdomsrentetoeslag waarvan het gemiddeld bedrag 2,000 frank per jaar beloopt, zou de onmiddellijke bijkomende uitgave dus $177,898 \times 2,000 = 355,796,000$ frank bedragen.

Deze last zal *jaarlijks* gedurende de volgende jaren — de gemiddelde duur van het pensioen bedraagt 12 jaar — door den jaarlijkschen aanvoer van 35,579 nieuwe gepensioneerden toenemen met een bedrag van $35,579 \times 2,000 = 71,158,000$ frank.

Na een tijdperk van 12 jaar, zou de bijkomende uitgave dus een vast peil bereiken van $355,796,000 + (71 \text{ miljoen } 158,000 \times 11) = 1,138,534,000$ frank.

De uitgave wegens de Rijksbijdrage zou eveneens beïnvloed worden door den maatregel, maar dan in een vrij geringe mate in het begin. De verhoging welke zij achteraf zou ondergaan, zou vergoed worden door de vermindering van de uitgaven voortvloeiend uit den kostelozen rentetoeslag.

Op 13 December 1937, werden door het bestuur van Financiën aan den verslaggever, op dezes aanvraag, volgende aanvullende inlichtingen verstrekt :

De verlaging tot op 60 jaar, van den toelatingsouderdom tot het bekomen van den ouderdomsrentetoeslag, zou natuurlijk voor gevolg hebben, 5 jaar vroeger de bijdrage van den Staat toe te kennen aan de verkrijgers, of ten minste aan de groote meerderheid van de verkrijgers van eeri ouderdomsrente.

Dans l'hypothèse de la mise en application de pareille mesure, la contribution de l'Etat serait au début d'un montant relativement minime, qui irait toutefois progressant au fur et à mesure que les rentes à servir par l'organisme-assureur augmenteraient d'importance, pour finir par se stabiliser à son maximum, fixé par la loi.

L'inverse se produirait en ce qui concerne la majoration de rente de vieillesse à servir par l'Etat. Cette majoration qui est calculée en fonction de la rente normalement acquise par l'assuré représenterait, si elle était accordée à l'âge de 60 ans, une dépense qui pendant une certaine période serait nécessairement assez considérable, mais qui irait s'atténuant au fur et à mesure de l'importance que prendrait la rente constituée par les versements faits au compte des assurés.

L'hypothèse de l'abaissement à 60 ans de l'âge d'admission au bénéfice de la majoration de rente de vieillesse n'ayant jusqu'ici été envisagée, elle n'a fait l'objet d'aucune étude spéciale sur les conséquences financières qu'entraînerait une telle mesure; mais il est permis de considérer comme certain, que l'augmentation croissante de la contribution de l'Etat serait finalement compensée par la diminution progressive du taux de la majoration de rente de vieillesse.

b) Pensions d'ancienneté.

En pratique, cette question ne vise que les membres des Cours et Tribunaux, les membres de la Cour des Comptes et les membres de l'enseignement supérieur.

En ce qui concerne ces trois catégories, la dépense annuelle résultant de l'abaissement de la limite d'âge à 65 ans, serait au total de l'ordre de 7 millions de francs.

La limite d'âge du personnel appartenant au corps administratif de l'Etat est fixée, sauf exceptions, à 65 ans par l'arrêté royal du 12 mai 1927.

La faculté de fixer la limite d'âge des membres de l'enseignement primaire et gardien est dévolue aux communes ou aux directions d'écoles libres. Le Ministre de l'Instruction publique peut, toutefois, mettre d'office à la pension les membres de ce personnel âgés de 60 ans et comptant 15 années de services. En tout état de cause, la fixation à 65 ans uniformément de l'âge de la retraite se traduirait pour ce personnel par une dépense négligeable.

Quant aux membres du clergé, il n'existe aucune limite d'âge. La retraite des intéressés est subordonnée à la décision de l'autorité ecclésiastique.

c) Pensions des ouvriers mineurs.

Lors de l'examen de la proposition de loi n° 105, déposée par le Représentant Glineur, le 19 octobre 1936, proposition qui prévoyait l'abaissement de l'âge de la pension à 50 ans pour les ouvriers mineurs du fond et à 60 ans pour ceux de la surface, l'actuarial du département a déclaré qu'il est malaisé de déterminer d'après les données statistiques existantes, le nombre de personnes qui,

Moest dergelijken maatregel worden toegepast, dan zou de bijdrage van den Staat aanvankelijk slechts betrekkelijk gering zijn, doch zij zou progressief toenemen naar gelang de door de verzekeringsinrichting uit te keeren renten in belangrijkheid zouden toenemen, om eindelijk stabiel te worden aan haar maximumbedrag, bepaald bij de wet.

Het tegenovergestelde zou zich voordoen, wat den door den Staat te betalen ouderdomsrentetoeslag betrifft. Die toeslag, berekend in functie van de normaal door den verzekerde verworven rente, zou indien hij op den ouderdom van 60 jaar werd verleend, een uitgave vertegenwoordigen die noodzakelijk aanzienlijk zou zijn, doch die steeds zou verminderen, naarmate de rente gevormd door de stortingen gedaan op rekening der verzekerden groter zou worden.

Daar de onderstelling nopens de verlaging tot op 60 jaar van den leeftijd tot het bekomen van den ouderdomsrentetoeslag tot nog toe niet weer in beschouwing werd genomen, heeft zij nog het voorwerp niet uitgemaakt van eene bijzondere studie omtrent de financiële gevolgen die uit zulken maatregel zouden voortspruiten, doch als zeker mag worden aangezien, dat de toenemende verhoging van die Rijksbijdrage per slot van rekening zou worden gecompenseerd door de progressieve vermindering van het bedrag van den ouderdomsrentetoeslag.

b) Pensioenen wegens diensttijd.

In de praktijk, worden bij die kwestie slechts de leden der Hoven en Rechtbanken, de leden van het Rekenhof en de leden van het hooger onderwijs beoogd.

Wat die drie reeksen betreft, zou de jaarlijksche uitgave, voortspruitende uit de verlaging van de ouderdomsgrens tot op 65 jaar, in het geheel 7,000,000 frank bedragen.

De ouderdomsgrens van het personeel, behoorend tot het bestuurskorps van den Staat, is, behoudens uitzonderingen, bij Koninklijk besluit van 12 Mei 1927, bepaald geworden op 65 jaar.

De bevoegdheid om de ouderdomsgrens vast te stellen van de leden van het lager en bewaarschoolonderwijs is toevertrouwd aan de gemeenten en aan de besturen der vrije scholen. De Minister van Openbaar Onderwijs mag echter de leden van dit personeel, die 60 jaar oud zijn en 15 jaar dienst tellen, ambtshalve op pensioen stellen. In elk geval, zou de eenvormige vaststelling van den ouderdom der oppensioeninstelling op 65 jaar, voor dit personeel een onbeduidende uitgave voor gevolg hebben.

Wat de geestelijken betreft, hiervoor bestaat geen enkele ouderdomsgrens. De in rustestelling van betrokkenen is ondergeschikt aan de beslissing der geestelijke overheid.

c) Mijnwerkspensioenen.

Bij het onderzoek van het wetsvoorstel n° 105, ingediend door den heer Volksvertegenwoordiger Glineur, op 19 October 1936, voorstel waarin de verlaging van den pensioenleeftijd werd voorzien op 50 jaar voor den ondergrondsche mijnarbeiders en op 60 jaar voor de bovengrondsche, werd door het actuarial van het Departement verklaard dat het moeilijk was, volgens de bestaande statisti-

en cas d'abaissement de l'âge de la retraite, viendraient immédiatement s'ajouter à celles qui reçoivent déjà une pension.

En effet, pour la détermination des droits des intéressés, il y a non seulement l'âge de la retraite qui intervient, mais encore la durée des services miniers des demandeurs et leur état civil au moment de l'introduction de la demande de pension, éléments qui ne sont fixés que lors de l'examen des droits.

L'actuarial a ajouté, toutefois, qu'une estimation, forcément imprécise, indique qu'il faudrait augmenter les cotisations d'assurance de 3 1/2 p. c. (ce qui donnerait 60 millions environ au taux actuel des salaires), et prévoir, en outre, une intervention supplémentaire de l'Etat de l'ordre de 40 millions pour faire face immédiatement à l'augmentation des charges résultant de l'abaissement de l'âge de la retraite des ouvriers mineurs.

Les cotisations ont été augmentées de 3 p. c. en vue de couvrir les charges nouvelles résultant de la loi du 25 juin 1937.

D'après ce qui précède, l'abaissement de l'âge de la retraite occasionnerait une augmentation des charges de l'ordre de 100,000,000 de francs, laquelle devrait être supportée par l'Etat, si l'on jugeait impossible d'augmenter encore les cotisations.

Observations.

Ces données et les indications fournies par l'étude présentée de M. de Creeft devront être méditées, et par le Gouvernement et par les Chambres.

9e Réouverture des délais pour des demandes de pensions d'invalidité ou de majorations ?

Les chiffres prévus au projet de budget sont-ils fonction de la charge complémentaire qui doit être envisagée ?

Dans la négative, à combien peut-on estimer cette charge ?

Réponse du département.

Le projet de loi autorisant, sous certaines conditions, les anciens combattants à faire valoir, sans limitation de délai, leurs droits à une pension d'invalidité (document n° 18, Sénat, séance du 14 octobre 1937) a été établi en tenant compte de l'obligation de limiter l'augmentation de charge, pour la première année de mise en application, à une somme de 14 millions de francs.

Il n'a pas été tenu compte de cette augmentation dans le crédit postulé au budget des pensions pour la Caisse Nationale des pensions de guerre.

sche gegevens, het aantal personen te bepalen die, in geval van verlaging van den pensioenleeftijd, zich onmiddellijk zouden kunnen voegen bij die welke reeds een pensioen ontvangen.

Inderdaad dient, bij de bepaling van de rechten der belanghebbenden, niet alleen rekening gehouden met den ouderdom der in rustestelling, maar insgelijks met den duur van de mijndiensten der aanvragers en met hun burgerlijken stand, op het oogenblik van indiening der pensioensaanvraag, — elementen die slechts worden vastgesteld bij het onderzoek der rechten.

Door het actuariaat, werd evenwel hieraan toegevoegd, dat een noodgedwongen onnauwkeurige raming aanduidt, dat de verzekeringsbijdragen met 3 1/2 t. h. zouden moeten worden verhoogd (hetgeen ongeveer 60 miljoen zou opleveren aan het huidig bedrag der loonen) en dat, daarboven, een bijkomende tusschenkomst vanwege den Staat zou moeten worden voorzien, tot een beloop van 40 miljoen, om onmiddellijk het hoofd te bieden aan de lastenvermeerdering voortspruitende uit de verlaging van den rustouderdom der mijnwerkers.

De bijdrage werden met 3 t. h. verhoogd, om de nieuwe lasten te dekken, voortspruitend uit de wet van 25 Juni 1937.

Uit hetgeen voorafgaat, kan men afleiden dat de verlaging van den rustouderdom een lastenvermeerdering van 100.000.000 frank zou veroorzaken, door den Staat te dragen, indien men het onmogelijk moest oordeelen, de bijdragen nog op te drijven.

Opmerkingen.

De gegevens en aanduidingen verstrekt door voormelde studie van den heer de Creeft, zullen door de Regeering en door de Kamers in overweging moeten genomen worden.

9^e Heropening van de termijnen voor de aanvragen van een invaliditeitspensioen of van verhogingen.

Is in de cijfers van het ontwerp van begroting de voorgenomen bijkomende uitgave inbegrepen ?

Indien zulks niet het geval is, hoeveel zal deze last dan, naar schatting, bedragen ?

Antwoord van het Departement.

Het wetsontwerp waarbij de oud-strijders, mits zekere voorwaarden, gemachtigd worden, zonder beperking van termijn, hun aanspraken op een invaliditeitspensioen te doen gelden (stuk n° 18, Senaat, vergadering van 14 October 1937) werd opgemaakt met inachtneming van de verplichting de verhoging van uitgave, voor het eerste jaar van toepassing, tot een bedrag van 14 miljoen frank te beperken.

Met deze verhoging, werd geen rekening gehouden in het krediet dat op de begroting van pensioenen uitgetrokken wordt voor de Nationale Kas van oorlogspensioenen.

N. B. — A remarquer que dans la somme ci-dessus est comprise une augmentation de 915.000 francs pour frais administratifs qui représente le montant dont devrait être majoré l'article 15 du budget des pensions: Frais des commissions des pensions militaires.

10e Pensions et secours divers.

S'agit-il ici de l'exécution d'obligations contractuelles, ou de l'application d'une loi ou d'un arrêté ou résultent-ils à la bienfaisance et, dans ce dernier cas, quel en est le titre?

a) Article 2.

Il doit s'agir d'un bourgmestre de l'ancienne administration allemande des cantons rédimés. Est-ce le cas?

Réponse du département.

Il s'agit de M. Schlingensiepen, ancien bourgmestre-fonctionnaire de la commune de Neu-Moresnet.

Les pensions des bourgmestres-fonctionnaires sont réglées par l'article 1e de l'arrêté royal du 14 avril 1928 (*Moniteur* du 6 mai 1928).

b) Article 4.

Quel est le titre de la pension servie à Mme Samain?

Réponse du département.

Par testament du 1er juillet 1909, feu M. Gustave Vermeersch, membre de la Commission des anciennes industries d'art et d'antiquités des Musées royaux des Arts décoratifs et industriels (aujourd'hui Musées royaux d'Art et d'Histoire), a légué à l'Etat belge, au profit des dits Musées, une importante collection, à la condition que l'Etat paie à sa servante, Mme Samain, née Juliette Lafontaine, en récompense de son dévouement, une rente annuelle et viagère de 2.500 francs. Ce legs a été accepté par l'arrêté royal du 9 juin 1911.

Pour mettre cette rente en harmonie avec le coût de la vie, elle a été portée à 15.000 francs, en 1930.

c) Article 5.

S'agit-il de l'application d'une clause du contrat de reprise de l'école?

Réponse du département.

En vertu de la convention intervenue le 16 novembre 1935 entre l'Etat et la Ville de Gand, et approuvée par arrêté royal du 18 novembre, la quote-part annuelle de la

N. B. — Hierbij weze opgemerkt dat, in hoogerstaand bedrag, een verhoging van 915.000 frank begrepen is voor bestuurskosten, wat neerkomt op het bedrag waarmede artikel 15 van de begrooting van pensioenen zou moeten verhoogd wordén. Onkosten van de commissies voor militaire pensioenen.

10e Allerlei pensioenen en hulpgelden.

Geldt het hier de uitvoering van uit overeenkomst ontstane verbintenissen, — of wegens de toepassing van een wet of een besluit of behooren zij bij de liefdadigheid en, in het laatste geval, om welke reden?

a) Artikel 2.

Het gaat hier blijkbaar over een burgemeester van het voormalig Duitsch bestuur in de teruggewonnen kantons. Is zulks het geval?

Antwoord van het Departement.

Het gaat over den heer Schlingensiepen, gewezen burgemeester-ambtenaar van de gemeente Neu-Moresnet.

De pensioenen van de burgemeesters-ambtenaren worden geregeld bij het eerste artikel van het Koninklijk besluit van 14 April 1928 (*Moniteur* van 6 Mei 1928).

b) Artikel 4.

Met welk recht wordt er een pensioen uitgekeerd aan Mevrouw Samain?

Antwoord van het Departement.

Bij testament van 1 Juli 1909, heeft wijlen de heer Gustave Vermeersch, lid van de Commissie voor de oude kunst- en oudheidkundige bedrijven van de Koninklijke Musea voor sier- en rijverheidskunsten (thans Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis), aan den Belgischen Staat, ten bate van hoogerbedoelde Musea, een belangrijke verzameling vermaakt, op voorwaarde dat de Staat aan zijn meid, Mevrouw Samain, geboren Juliette Lafontaine, als belooning voor haar toewijding, een jaarlijksche lijfsrente van 2.500 frank uitkeere. Dit legaat werd aanvaard bij Koninklijk besluit van 9 Juli 1911.

Ten einde deze rente overeen te brengen met de levensduurte, werd zij, in 1930, op 15.000 frank gebracht.

c) Artikel 5.

Gaat het over de toepassing van een beding van een contract van overname der school?

Antwoord van het Departement.

Krachtens de overeenkomst, op 16 November 1935 tus-schen den Staat en de Stad Gent gesloten en bij Konink-lijk besluit van 18 November goedgekeurd, werden de jaar-

Ville de Gand dans les dépenses du personnel et des frais de fonctionnement de l'Ecole Industrielle de l'Etat à Gand est fixée forfaitairement à 230,000 francs.

L'Etat prend donc à sa charge toutes les dépenses moyennant paiement au Trésor de la susdite somme.

Il en résulte donc que les pensions tombent à la charge de l'Etat, même pour le personnel mis à la pension avant la convention.

d) Article 6.

Ces rentes et pensions constituent-elles des obligations dans le chef de l'Etat ? Quel en est le titre ?

Réponse du département.

Le crédit de 1,500 francs porté sous l'article 6 du budget des Pensions représente une rente viagère annuelle accordée à la nommée Deveuster, Louise, veuve Luppens, en vertu d'un arrêté royal du 16 octobre 1913, comme ayant droit de feu son mari, Luppens, Pierre, décédé le 11 février 1913, à la suite d'un accident de travail survenu dans la forêt de Soignes, où il était employé en qualité d'ouvrier par l'Administrations des Eaux et Forêts.

e) Article 7.

Quelle est l'origine de cette charge ?

Réponse du département.

Les allocations de retraite dont il est question à l'article 7 du projet de budget des pensions sont de deux espèces :

1° Allocations de retraite aux anciens cantonniers ayant cessé leurs fonctions avant le 1er juin 1926 par suite :

- a) de limite d'âge,
- b) de maladies ou d'infirmités,
- c) d'accidents de travail.

Le principe et les bases de liquidation de ces allocations ont fait l'objet de l'arrêté ministériel du 11 décembre 1920.

La charge de ces allocations diminue chaque année par suite des décès; aucune charge nouvelle ne vient grever le budget, étant donné qu'à partir du 1er juin 1926 les cantonniers sont agents de l'Etat et qu'ils bénéficient, depuis lors, d'une pension de retraite.

2° Allocations de retraite aux ouvriers de la régie permanente du Brabant ayant atteint la limite d'age et comptant au moins 20 ans de services dans la régie.

Ces allocations ne sont allouées qu'aux ouvriers en fonctions avant le 1er janvier 1925, c'est-à-dire avant la mise

lijksche tusschenkomst van de Stad Gent in de uitgaven van het personeel en de kosten van de werking der Nijverheidsschool van den Staat te Gent, forfaitair vastgesteld op 230,000 frank.

De Staat neemt dus te zijnen laste al de uitgaven tegen betaling van hogergemelde som aan de Schatkist.

Hieruit vloeit voort, dat de pensioenen ten laste vallen van den Staat zelfs voor het personeel dat gepensionneerd werd vóór de overeenkomst.

d) Artikel 6.

Waarom is de Staat tot deze renten en pensioenen verplicht ? Uit welken hoofde ?

Antwoord van het Departement.

Het krediet van 1,500 frank uitgetrokken onder artikel 6 van het ontwerp van begroting is een jaarlijksche lijfrente verleend aan de genaamde Deveuster, Louise, weduwe Luppens, op grond van een Koninklijk besluit van 16 October 1913, als rechthebbende van wijlen haar echtgenoot, Luppens Petrus, op 11 Februari 1913 overleden tengevolge van een werkongeval in het Zoniënwoud, waar hij door het Bestuur van Waters en Bosschen gebezield werd als arbeider.

e) Artikel 7.

Waaraan is de oorsprong van dezen last ?

Antwoord van het Departement.

De pensioenuitkeeringen waarvan sprake onder artikel 7 van het ontwerp van begroting van pensioenen zijn van tweeërlei aard :

1° Pensioenuitkeeringen aan de gewezen kantonniers die hun ambt gestaakt hebben vóór 1 Juni 1926, tengevolge van :

- a) leeftijdsgrens,
- b) ziekten of gebrekkelijkheden,
- c) werkongevallen.

Het beginsel en de grondslagen waarop deze uitkeeringen vereffend worden, werden geregeld bij ministerieel besluit van 11 December 1920.

De last dezer uitkeeringen neemt ieder jaar af, tengevolge van sterfgevallen; er komt geen nieuwe last op de begroting bij, daar de kantonniers met ingang van 1 Juni 1926 beambten van den Staat zijn en sedert dien een pensioen genieten.

2° Pensioenuitkeeringen aan de arbeiders van de permanente regie van Brabant, die de leeftijdsgrens bereikt hebben en ten minste 20 jaar dienst bij de regie tellen.

Deze uitkeeringen worden slechts toegekend aan de arbeiders die in dienst waren vóór 1 Januari 1925, 't is te

en application de la loi du 10 décembre 1924 sur l'assurance en vue de la vieillesse et du décès prématuré des ouvriers.

Le principe et les bases de liquidation de ces allocations de retraite ont fait l'objet de l'arrêté ministériel du 2 septembre 1924.

f) Article 9.

Quel est le titre de ces pensions ?

Réponse du département.

Il s'agit de rentes viagères dues en application de la loi du 5 mai 1929 sur la réparation des dommages résultant d'accidents de travail survenus aux délégués à l'Inspection des Mines.

g) Article 11.

Le crédit passe de 152,000,000 à 167,000,000 de francs, soit 10 p. c. de majoration. Quelle est la cause de cette aggravation ?

Réponse du département.

Les crédits inscrits au budget de 1937 pour les pensions des ouvriers mineurs étaient de : 152 millions (contribution de l'Etat) plus 15 millions (intervention de l'Etat pour couvrir le déficit du Fonds National de retraite des ouvriers mineurs), soit au total 167 millions de francs.

Par suite de l'adoption par les Chambres (loi du 25 juin 1937) d'un nouveau statut des pensions des ouvriers mineurs à partir du 1er octobre 1937, statut qui accorde des ressources supplémentaires au susdit Fonds National, la somme de 15 millions prévue pour couvrir le déficit éventuel de cet organisme ne sera pas utilisée. Seulement, le poste de 152 millions a dû être porté à 155 millions, la contribution de l'Etat étant augmentée de 3 millions par suite de la mise en vigueur, pendant le 4e trimestre 1937, de la nouvelle loi.

La charge de l'Etat, pour 1937, sera donc de 155 millions de francs.

Quant au crédit de 167 millions de francs prévu pour l'exercice 1938, il a été fixé après de longs et minutieux calculs, en tenant compte, d'une part, des charges de l'exercice antérieur et de la progression normale du nombre des pensionnés (progression prévue dans l'Exposé des Motifs de la loi du 1er août 1930 pendant un certain nombre d'années) et, d'autre part, des dépenses nouvelles créées par la loi du 25 juin 1937 qui relève le taux des pensions des vieux mineurs, des invalides et de certaines veuves.

h) Article 20-7.

En vertu de quelle disposition ces secours sont-ils accordés à des veuves d'officiers qui ont contracté mariage après leur mise à la retraite.

zeggen, vóór de inwerkingtreding van de wet van 10 December 1924 op de verzekering tegen ouderdom en vroegtijdigen dood van de arbeiders.

Het beginsel en de gronslagen waarop deze uitkeerlingen vereffend worden, werden geregeld bij ministerieel besluit van 2 September 1924.

f) Artikel 9.

Wat is de titel dezer pensioenen ?

Antwoord van het Departement.

Het geldt hier lijfrenten, verschuldigd bij toepassing van de wet van 5 Mei 1929 op het herstel van de schade voortspruitende uit de arbeidsongevallen overkomen aan de afgevaardigden van het Mijntoezicht.

g) Artikel 11.

Het krediet gaat over van 152,000,000 frank naar 167 miljoen frank, hetzij een vermeerdering van 10 t. h. Wat is hiervan de oorzaak ?

Antwoord van het Departement.

De kredieten uitgetrokken op de begrooting van 1937 voor de mijnwerkerspensioenen bedroegen : 152 miljoen (Rijksbijdrage) plus 15 miljoen (Rijksbijdrage om het tekort te dekken van het Nationaal Mijnwerkerspensioenfonds), hetzij in het geheel 167 miljoen frank.

Ingevolge de goedkeuring door de Kamers (wet van 25 Juni 1937) van een nieuw statuut voor de mijnwerkerspensioenen, van 1 October 1937 af, statuut waarbij aan voormald Nationaal Fonds bijkomende inkomsten worden verleend, zal de som van 15 miljoen, voorzien om het gebeurlijk tekort van dit organisme te dekken, niet meer worden gebezigt. Doch de post van 152 miljoen moet tot 155 miljoen worden opgevoerd, daar de Rijksbijdrage met 3 miljoen werd vermeerderd, ingevolge de toepassing, tijdens het 4^e kwartaal 1937, van de nieuwe wet.

De Rijkslast voor 1937 zal dus 155 miljoen frank bedragen.

Wat het krediet van 167 miljoen frank betreft, voorzien voor het dienstjaar 1938, dit werd na lange en nauwkeurige berekeningen vastgesteld, rekening gehouden, eenerzijds, met de lasten van het vorig dienstjaar en met de normale toeneming van het aantal gepensioneerden (progressie voorzien in de Memorie van Toelichting van de wet van 1 Augustus 1930 voor een zeker aantal jaren), en, anderzijds, de nieuwe uitgaven ontstaan door de wet van 25 Juni 1937, waarbij de pensioenbedragen der oude mijnwerkers, invaliden en sommige weduwen worden verhoogd.

h) Artikel 20-7.

Krachtens welke schikking, worden die steungelden verleend aan de weduwen van officieren die een huwelijk aangingen na hunne in rustestelling ?

Réponse du département.

Vu les conditions restrictives imposées dans le passé au mariage des officiers en activité (dot, droit d'entrée, parfois fort élevé, à verser à la Caisse des Veuves avant mariage) et voulant tenir compte de la circonstance que ces conditions ont pu constituer un obstacle sérieux au mariage d'un bon nombre d'officiers et qu'elles avait été imposées en définitive dans l'intérêt de l'Etat plus que dans celui des officiers, il est accordé depuis toujours une allocation aux veuves des officiers qui se sont mariés après leur admission à la retraite, à la condition qu'elles se trouvent réellement dans le besoin.

Observations.

On peut penser que pareilles allocations, prévues au projet de budget pour 340,000 francs, sont abusives. L'officier en retraite ne fournit plus aucune prestation à l'Etat. Il touche, comme de droit, l'intégralité de sa pension. Pourquoi, en contractant mariage, pourrait-il créer au profit de sa veuve et à charge de l'Etat, une rente viagère ? Pareille générosité sort du cadre des obligations morales que peut avoir l'Etat.

i) Subsides à la Caisse de Pensions des Ouvriers des P. T. T.

Quelle est l'origine de ces subsides inscrits aux budgets des autres départements ?

Réponse du département.

Moyennant une retenue de 6 p. c. sur les salaires (provisoirement fixée à 5,25 p. c. pour 1937), la Caisse des ouvriers des P. T. T. assure aux ouvriers des déparstements des P. T. T., des Transports, des Finances, de la Défense Nationale, des Travaux Publics, de la Justice, de la Santé Publique et des Affaires Economiques :

1° une pension viagère aux ouvriers qui ont atteint l'âge de 65 ans ou qui sont reconnus hors d'état de continuer leur travail par suite d'infirmités;

2° une pension de survie aux veuves et orphelins de ces ouvriers.

Cependant, aux termes des statuts (art. 138 des statuts anciens; arrêté royal du 31 juillet 1906, remplacé par l'art. 53 des statuts nouveaux: arrêté royal du 1er juillet

Antwoord van het Departement.

Gelet op de beperkende voorwaarden in het verleden gesteld, bij het huwelijk van de in activiteit zijnde officieren (Huwelijksgoed, inkomenrecht, van een soms hoog bedrag, in de Weduwenkas te storten vóór het huwelijk) en rekening willende houden met de omstandigheid, dat die voorwaarden een ernstigen hinderpaal hebben kunnen vormen voor het huwelijk van tal van officieren, en dat zij, per slot van rekening, opgelegd werden meer in het belang van den Staat dan in dit van de officieren, wordt sinds altijd een toelage verleend aan de weduwen van de officieren die na hun in rustestelling, in het huwelijk zijn getreden, mits zij zich werkelijk in behoeftigen staat bevinden.

Opmerkingen.

Men kan de meening toegedaan zijn dat dergelijke toelagen, op de begroting voorzien voor 340,000 frank, overdreven zijn. De rustende officier verstrekt geen enkele prestatie meer voor den Staat. Hij ontvangt, zooals maar recht, zijn volledig pensioen. Waarom zou hij dan, door het aan gaan van een huwelijk, ten gunste van zijn weduwe en ten laste van den Staat, een lijfrente mogen doen ontstaan ? Dergelijke vrijgevigheid valt buiten het raam van de zedelijke verplichtingen die de Staat kan hebben te vervullen.

i) Toelagen aan de Pensioenkas der Werklieden van P. T. T.

Wat is de oorsprong van de subsidiën uitgetrokken op de begrotingen der overige Departementen ?

Antwoord van het Departement.

Mits een afhouding van 6 t. h. op de loonen (voorlopig bepaald op 5,25 t. h. voor 1937), verzekert de Werkliedenkas van P. T. T. aan de werklieden der departementen van P. T. T., Verkeerswezen, Financiën, Landsverdediging, Openbare Werken, Justitie, Volksgezondheid en Economische Zaken :

1° een levenslang pensioen aan de werklieden die den ouderdom van 65 jaar hebben bereikt en die niet in staat meer worden geacht hun arbeid, ingevolge gebrekkelijkheid, voort te kunnen zetten;

2° een overlevingspensioen aan de weduwen en weezzen dezer werklieden.

Doch, krachtens de bepalingen der statuten (art. 138 der vroegere statuten : Koninklijk besluit van 31 Juli 1906, vervangen door art. 53 der nieuwe statuten : Koninklijk

1937) (1), certaines charges de la caisse et notamment le montant des pensions visées sous l°, sont remboursées annuellement à la Caisse des ouvriers par voie de subsides à charge du budget de la Régie des T. T.

C'est en exécution de cette disposition statutaire que les divers départements ministériels dont les ouvriers sont affiliés à la Caisse, inscrivaient dans leur budget respectif les sommes nécessaires à la liquidation des dites pensions ouvrières. Ces crédits sont centralisés depuis 1937 dans le budget des Pensions.

Ainsi, pour l'exercice 1938, il a été sollicité les crédits suivants :

Pour le Département

des P. T. T.	fr. 871,725
des Transports....	1,361,810
des Finances	260,000
de la Défense Nationale	293,000(2)
des Travaux Publics	175,000
de la Justice	10,000
de la Santé Publique....	10,000
des Affaires Economiques	10,000

Fr. 2,991,535

besluit van 1 Juli 1937 (1), worden sommige lasten van de kas, en inzonderheid het bedrag der pensioenen bedoeld onder l°, jaarlijks terugbetaald aan de Werkliedenkas bij wijze van subsidiën op rekening van de begroting van de Régie van T. T.

In uitvoering van die statutaire bepaling, werden door de onderscheidene ministeriële departementen, wier werklieven aangesloten zijn bij de kas, op hun respectieve begroting, de noodige sommen uitgetrokken voor de uitbetaling der bedoelde pensioenen. Die kredieten werden, sedert 1937, op de Begroting van Pensioenen samengebracht.

Aldus werden, voor het dienstjaar 1938, volgende kredieten aangevraagd :

Voor het Departement

van P. T. T.	fr. 871,725
van Verkeerswezen	1,361,810
van Financiën	260,000
van Landsverdediging	293,000(2)
van Openbare Werken	175,000
van Justitie	10,000
van Volksgezondheid	10,000
van Economische Zaken	10,000

Fr. 2,991,535

j) Article 27.

Quelle est la justification de ce crédit de 260,000 francs?

Réponse du département.

La justification du crédit de 260,000 francs inscrit sous l'article 27 est donnée par la réponse à la question qui précède.

h) L'explication donnée, page 30 du budget, sous l'article 1°, est un peu sommaire.

j) Artikel 27.

Welke is de verantwoording van dit krediet van 260,000 frank?

Antwoord van het Departement.

De verantwoording van het krediet van 260,000 fr., ingeschreven onder artikel 27, wordt gegeven in het antwoord op de vorige vraag.

h) De verklaring op bladz. 30 van de begroting gegeven, onder artikel 1, lijkt wat beknopt.

(1) Art. 53. — Les pensions allouées aux ouvriers en exécution de l'art. 19, 1°, 2° et 3°, de même que les pensions ou compléments de pensions résultant de l'application de l'art. 19, 4°, sont remboursées annuellement à la Caisse des ouvriers par voie de subside à charge du budget ou de la Régie des T. T.

Sont également pétitionnées au budget les sommes nécessaires au remboursement à la Caisse :

1° des pensions ou compléments de pensions résultant de l'application de l'art. 82;

2° des secours payés à d'anciens ouvriers ou à leurs ayants droit qui se trouvent dans une situation malheureuse;

3° de la dépense supplémentaire résultant de la majoration des pensions en conformité de l'art. 6 de la loi du 3 juin 1920.

(2) Pour ce qui concerne la Défense Nationale, les rapports entre la Caisse des ouvriers et ce Département sont régis par une convention spéciale datant de 1889.

(1) Art. 53. — De pensioenen aan de werklieven toegekend ter uitvoering van art. 19, 1°, 2° en 3°, alsmede de pensioenen of pensioenanvullingen, voortvloeiende uit de toepassing van art. 19, 4°, worden jaarlijks aan de Werkliedenkas terugbetaald bij wege van subsidie ten laste van de begroting of van de Régie van Telegraaf en Telefoon.

Worden eveneens op de begroting aangevraagd de noodige sommen tot terugbetaling aan de Kas :

1° van de pensioenen of pensioenanvullingen die voortvloei uit de toepassing van art. 82;

2° van de hulpgelden betaald aan geweven werklieven of aan hun rechtverkrijgenden die in behoeftigen toestand verkeeren;

3° van de bijkomende uitgave welke voortvloeit uit de verhoging der pensioenen overeenkomstig art. 6 van de wet van 3 Juni 1920.

(2) Wat Landsverdediging betreft, worden de betrekkingen tusschen de Werkliedenkas en dit Departement geregeld door een bijzondere overeenkomst dagtekenend van 1889.

Réponse du département.

Les justifications détaillées sont données dans la réponse à la question ci-dessous.

Réponse du département.

Dès 1934, un collège d'actuaires qui avait été consulté avait déclaré que pendant une période allant jusqu'en 1937 inclusivement, la charge annuelle incombant à l'Etat du chef de sa contribution dans la constitution des rentes de vieillesse et des rentes de veuve, serait de 50 p. c. plus élevée que celle de l'année antérieure.

Ces précisions se sont en effet vérifiées exactes jusqu'en 1935, mais depuis lors le crédit calculé suivant la base précitée s'est révélé de beaucoup supérieur aux nécessités.

Il en est encore ainsi pour 1937 et c'est la raison pour laquelle le crédit sollicité à l'article 13 du budget des pensions de 1938 se trouve être inférieur au crédit correspondant du budget de 1937.

II° Rentes afférentes aux ordres nationaux.

L'analyse qui en est faite page 34 du projet porte à 9,500,000 francs le crédit afférent aux arrérages des rentes dans les ordres nationaux. La dépense est en forte majoration par rapport à l'exercice 1937. Je voudrais avoir l'explication de cette augmentation.

Réponse du département.

Les sommes payées pour ordres nationaux se sont élevées en 1936 à fr. 8,602,034.08 (compte rendu de l'année 1936).

Au cours de l'année 1937, des instructions ont été données à la Caisse Nationale des pensions de la guerre, pour la prise en charge, aux dates ci-après, des nouvelles rentes, savoir :

1-1-37	fr. 71,728
1-4-37	183,660
1-7-37	5,748
1-10-37...	300,152
<hr/>	
Fr. 561,288	

Pendant l'année 1938, cette somme doit être payée en entier, si tous les titulaires sont en vie; elle s'ajoute à celle de fr. 8,602,034.08 citée ci-dessus.

En outre, pour l'année 1938, il a été prévu une dépense de 700,000 francs, l'ancienneté de beaucoup de sous-officiers leur donnant droit à la décoration de chevalier de l'Ordre de Léopold II ou à celle supplémentaire de l'Ordre de la Couronne.

Antwoord van het Departement.

Een uitvoeriger verantwoording wordt gegeven in voerstaand antwoord.

Antwoord van het Departement.

Reeds in 1934, had een college van actuarijen dat geraadpleegd werd, verklaard dat, gedurende een tijdperk gaande tot en met 1937, de jaarlijksche last voor den Staat wegens zijn tusschenkomst in de vorming van de ouderdoms- en weduwenrenten 50 t. h. hooger bedragen zou dan deze van het vorig jaar.

Inderdaad, deze ramingen hebben zich tot in 1935 bewaarheid, maar sedertdien is gebleken dat het krediet dat op hoogerbedoelden grondslag berekend werd in ruime mate de noodwendigheden te boven ging.

Zulks is ook nog het geval voor 1937 en dat is de reden waarom het krediet dat onder artikel 13 van de begroting ven pensioenen gevraagd wordt, lager is dan het overeenkomend krediet op de begroting voor 1937.

II° Renten behorende tot de Nationale Orden.

De ontleding welke gegeven wordt op bladz. 34 van het ontwerp brengt het krediet voor de achterstellen van renten in de nationale orden op 9,500,000 frank. In vergelijking met het dienstjaar 1937, is de uitgave aanmerkelijk toegenomen. Zou men deze verhoging willen uitleggen?

Antwoord van het Departement.

De sommen welke voor nationale orden uitgekeerd werden bedroegen, in 1936, 8,602,034.08 frank (verslag van het jaar 1936).

In den loop van het jaar 1937, werden aan de Nationale Kas voor de Oorlogspensioenen onderrichtingen gegeven om op de hiernavolgende data nieuwe rente in te schrijven, te weten:

1-1-37	fr. 71,728
1-4-37	183,660
1-7-37	5,748
1-10-37...	300,152
<hr/>	
Fr. 561,288	

Gedurende het jaar 1938, moet deze som voluit betaald worden, indien al de gerechtigden in leven zijn; zij komt bij deze van 8,602,034.08, hooger vermeld.

Bovendien, werd voor het jaar 1938, een uitgave van 700,000 frank voorzien, daar vele onderofficieren wegens ancienniteit recht hebben op de onderscheiding van ridder in de orde van Leopold of op deze behorende bij de Kroonorde.

Le total des dépenses prévues, abstraction faite des extinctions possibles, s'élèverait ainsi à 9,860,000 francs en chiffre rond.

12° Rentes pour chevrons de front et allocations payées aux victimes civiles de la guerre.

Ces charges sont allégées, la première de 10 p. c., la seconde de 5 à 10 p. c., respectivement par la loi du 23 mars 1932 et par l'article 8 de l'arrêté royal du 14 août 1933.

Au temps où la compression des dépenses publiques était poursuivie pour conjurer la menace d'une dévaluation monétaire, les anciens combattants et les victimes civiles de la guerre ont fait leur part dans la politique de déflation.

Hélas ! beaucoup d'anciens combattants, atteints dans leur santé souvent à leur insu par les épreuves physiques et morales de quatre années d'héroïsme, ne jouissent pas longtemps de la rente des chevrons de front qui, heureusement, est réversible sur la tête de la veuve et des orphelins. A ceux-ci, privés prématurément de leur soutien, la petite rente de 2,400 francs est bien nécessaire.

Les Chambres viennent de voter une loi sur les pensions de vieillesse qui alourdira de plus de 120 millions de francs la charge budgétaire. Peut-on, sans manquer à la justice distributive, maintenir l'amputation qui frappe encore les rentes et allocations servies à ceux-là qui ont sauvé la Patrie et ses libertés ? S'il est une créance éminemment privilégiée, c'est bien celle-là.

La Commission des Finances désire vivement que soient normalisées ces rentes et indemnités. Il en résulterait une dépense supplémentaire de $263,000,000 \times 0/9$, soit 29 millions 222,222 fr. 22 pour les rentes de chevrons de front et de 4 millions de francs pour les indemnités aux victimes civiles de la guerre, ensemble : fr. 33,222,222.22.

Le Parlement est saisi d'une proposition de loi déposée au Sénat et sur le mérite de laquelle M. le Premier Ministre a marqué son accord. Il appartiendra au Gouvernement, lors de l'examen de cette proposition, de proposer au Parlement les abattements de dépenses ou les recettes complémentaires qui permettront de faire face au supplément de charges.

13° Péréquation des rentes de la Caisse de Retraite de l'Etat.

Les titulaires de livrets de retraite de la Caisse générale d'Epargne et de Retraite qui, avant les dévaluations monétaires de fait et de droit, ont effectué en francs-or les versements destinés à leur assurer une rente de vieillesse se plaignent amèrement. Les arrérages leur sont réglés en francs à 10 centimes.

Ils sont ainsi privés des 9/10 de la créance qu'avaient contractée à leur endroit la Caisse de Retraite et, par sa garantie, l'Etat belge.

In ronde cijfers, zou het bedrag dus, afgezien van mogelijke uitvalen, 9,860,000 frank bedragen.

12° Frontstreeprenten en toelagen uitgekeerd aan de burgerlijke oorlogsslachtoffers.

Deze lasten werden ingekrompen, de eerste met 10 t. h. de tweede met 5 à 10 t. h. respectievelijk door de wet van 23 Maart 1932 en door artikel 8 van het Koninklijk besluit van 14 Augustus 1933.

Toen de inkrimping van de Staatsuitgaven doorgevoerd werd om aan de dreigende muntonthaarding te ontkomen, hebben de oud-strijders en de burgerlijke oorlogsslachtoffers hun aandeel bijgedragen in de deflatiepolitiek.

Helaas ! veel oud-strijders wier gezondheid, vaak buiten hun weet, ondermijnd werd door de lichamelijke en zedelijke ontberingen die zij vier jaar lang trotseerden, genieten niet lang van de frontstreeprente welke, gelukkig, overgaat op de weduwe en de wezen. Deze laatsten die vroegtijdig van hun steun beroofd werden, kunnen de schamele rente van 2,400 frank goed gebruiken.

De Kamers hebben zoo pas een wet op de ouderdomspensioenen aangenomen, welke den last van de begrooting met 120,000,000 frank verzwaren zal. Mag men, zonder tekort te komen aan de verdeelende rechtvaardigheid, de inkrimping handhaven op de renten en toelagen ten bate van dezen die het Vaderland en zijn vrijheid gered hebben ? Indien er een bevoordeerde schuldvordering is, dan is het wel deze.

De Commissie voor de Financiën wenscht dan ook vurig dat deze renten en vergoedingen opnieuw op een normaal peil zouden gebracht worden. Hiervoor zou een bijkomende uitgave van $263,000,000 \times 0/9$, hetzij 29,222,222.22 frank noodig zijn voor de frontstreeprenten en 4,000,000 frank voor de vergoedingen aan de burgerlijke oorlogsslachtoffers, te zamen : 33,222,222.22 frank.

Bij het Parlement is een wetsvoorstel aanhangig, dat bij den Senaat ingediend werd en met de strekking waarvan de Eerste-minister zijn instemming betuigt heeft. Het is de taak van de Regeering, bij de behandeling van dit voorstel, aan het Parlement de inkrimping van uitgaven of de bijkomende ontvangsten voor te stellen, waarmede men aan deze bijkomende lasten het hoofd zal kunnen bieden.

13° Perequatie van de renten van de Lijfrentekas van den Staat.

De houders van spaarboekjes van de Algemeene Spaar-en Lijfrentekas, die vóór de muntonthaarding in feite en in rechte stortingen in goudfrank gedaan hebben, met het oog op de vorming van een ouderdomsrente, uiten bittere klachten. De achterstallen worden betaald in franken van 10 centimes.

Zij zijn aldus beroofd van de 9/10 der schuldverbintenis te hunnen opzichte aangegaan door de Lijfrentekas en, wegens zijn waarborg, door den Belgischen Staat.

Que penser de cette revendication ?

Sans doute, les dévaluations ont amputé tous les capitaux de rentes investis dans le pays, et les prêts, les obligations, les économies placées à la Caisse d'Epargne. Et l'équité serait soulagée si des compensations pouvaient être données à toutes les victimes des manipulations monétaires.

Sans doute encore, les droits des titulaires de livrets de retraite sont particulièrement dignes de respect. Avoir durant de longues années prélevé sur un maigre superflu, peut-être sur le nécessaire, pour mettre sa vieillesse à l'abri du besoin, avoir confié ces prélevements à une institution semi-publique et garantie par l'Etat, et se trouver, dans le déclin de la vie, réduit à la détresse, c'est profondément décevant.

Il appartiendra au Commissaire royal d'examiner la requête de ces retraités. Votre Commission pense toutefois, quelques différences qu'on puisse relever entre les créanciers de sommes d'argent constituées en francs-or et entre les obligations qui pesaient à charge de l'Etat, qu'il est moralement impossible de redresser le grief des titulaires de livrets de retraite, sans accueillir les revendications analogues des autres victimes des affaissements monétaires. Ce serait refaire, inversement, les opérations de 1926 et 1935. Ni le crédit de l'Etat, ni l'équilibre de ses finances ne résisteraient à de pareilles entreprises.

Le sort profondément pitoyable des porteurs de livrets de retraite nourris de francs-or appelle pourtant une observation :

Si les manipulations monétaires, lorsqu'elles sont bien conduites, peuvent avoir sur les finances publiques et sur l'économie du pays des conséquences favorables, elles lèvent aussi des intérêts éminemment respectables. Aussi, envisageant l'avenir, votre commission pense que tout doit être fait, tout dans le sens le plus absolu du mot, pour que dorénavant la Belgique se tienne rigoureusement à la règle d'or du respect de ses engagements.

Divers membres de la commission ont tenu à marquer que cette conclusion ne pouvait impliquer, dans leur esprit, aucune critique à l'endroit des dévaluations antérieures.

Le budget a été voté par 12 voix contre 3 voix et 2 abstentions.

Le présent rapport a été approuvé à l'unanimité des 11 membres présents.

Le Rapporteur,

M. PHILIPPART.

Le Président,

F. VAN BELLE.

Wat dient over dien eisch gedacht ?

Ongetwijfeld, hebben de devaluaties een gedeelte afgenomen van alle in het land belegde rentekapitalen, alsook van de leningen, obligaties en de spaargelden op de Spaarkas geplaatst. En de billijkheid zou er door bevredigd worden, indien compensaties konden worden verleend aan alle slachtoffers der muntmanipulaties.

Gewis zijn daarbij de rechten der titularissen van lijfrenteboekjes vooral eerbied waardig. Het is zeer ontgochelend als men, na gedurende lange jaren op het weinig teveel, misschien op het noodige, en die, ten einde zijn ouden dag te beschermen tegen behoeftigheid, geld heeft toevertrouwd aan een half-openbare inrichting met den waarborg van den Staat, op den ouden dag gekomen zich in nood moet bevinden.

De Koninklijke commissaris zal het rekwest van die pensioengenietenden dienen te onderzoeken. Uwe Commissie is evenwel de mening toegedaan dat, welk onderscheid men ook mag aanstippen tusschen de schuldeischers van geldsommen in goudfrank samengebracht en de verplichtingen ten laste van den Staat, het zedelijk onmogelijk is de grieven van die titularissen van pensioenboekjes te herstellen, zonder gelijkaardige eischen in ontvangst te moeten nemen van de overige slachtoffers der muntinstortingen. Dit zou er op voorkomen, in tegenovergesteld zin, de verrichtingen van 1926 en 1935 opnieuw uit te voeren. Noch het krediet van den Staat, noch het evenwicht van zijn financiën, zouden tegen dergelijke ondernemingen bestand zijn.

In verband met het beklagenswaardig lot van de houders van lijfrenteboekjes welke met goudfranken gevuld werden, moet echter het volgende opgemerkt worden :

Indien de muntmanipulaties, zoo zij met beleid doorvoerd worden, een gunstigen weerslag kunnen hebben op 's Lands financiën en op 's Lands bedrijfsleven, kunnen zij tevens zeer achtenswaardige belangen benadeelen. Uw Commissie is dan ook van oordeel dat, met het oog op de toekomst, alles in den meest volstreken zin van het woord in 't werk moet gesteld worden, opdat België voortaan niet meer afwike van den gulden regel van den eerbied voor zijn verbintenissen.

Verscheidene leden van de Commissie stelden er prijs op te verklaren dat deze conclusie, in hun oogen, niet als een critiek op de vroegere muntontwaardingen mocht beschouwd worden.

De begroting werd aangenomen met 12 tegen 3 stemmen en 2 onthoudingen.

Dit verslag werd eenparig goedgekeurd door de 11 aanwezige leden.

De Verslaggever,

M. PHILIPPART.

De Voorzitter,

F. VAN BELLE.

(1)

N° 52 (Annexe)

(Bijlage) N° 52

Chambre des Représentants		Kamer der Volksvertegenwoordigers	
Session de 1937-1938	N° 52	Zittingsjaar 1937-1938	
N° 4III : BUDGET	(Annexe)	(Bijlage)	BEGROETING N° 4III

BUDGET
des Pensions pour l'exercice 1938.

**ANNEXE AU RAPPORT
FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
PAR M. PHILIPPART**

QUESTION N° 1

Quel est le titre des rentes servies aux titulaires d'ordres nationaux, appartenant à l'armée ?

S'il s'agit de distinctions afférentes à des actions militaires, spécialement au cours de la guerre, le principe de ces rentes n'est pas discutable. Mais si la rente était attachée à la collation d'un ordre de chevalerie, on demande pourquoi les militaires bénéficient d'une rente alors que les civils se contentent de la distinction ?

REPONSE.

Les rentes dans les ordres nationaux comprennent :

- 1e La rente afférente à l'Ordre de Léopold (loi du 11 juillet 1832) ;
- 2e La rente afférente à l'Ordre de Léopold II (loi du 21 mai 1912) ;
- 3e La rente afférente à l'Ordre de la Couronne (arrêté-loi du 21 juillet 1915).

Dès l'origine, c'est-à-dire dès la loi du 11 juillet 1832, le législateur a réservé le bénéfice des rentes à la seule catégorie des *militaires de rang inférieur à celui d'officier*.

Cette clause a été reproduite dans les dispositions subséquentes, créant respectivement les rentes afférentes à l'Ordre de Léopold II (loi du 21 mai 1912) et à l'Ordre de la Couronne (arrêté-loi du 21 juillet 1915).

BEGROETING
van Pensioenen voor het dienstjaar 1938.

**BIJLAGE VAN HET VERSLAG
NAMENS DE COMMISSIE UITGEBRACHT
DOOR DEN HEER PHILIPPART**

VRAAG N° 1

In welche hoedanigheid worden de renten verleend aan de titelvoerders van nationale orden, behoorend tot het leger ?

Wanneer het onderscheidingen geldt, betrekking hebbende op militaire daden, bijzonderlijk gedurende den corlog, dan valt het beginsel van die renten niet te betwisten. Doch indien die rente is verbonden aan de toekeping van een ridderorde, dan vraagt men zich af waarom de militairen een rente genieten, terwijl de burgerlijke personen zich tevreden stellen met het onderscheidingsteeken.

ANTWOORD.

De renten op gebied van nationale orden omvatten :

- 1e De rente betrekking hebbende op de Leopoldsorde (Wet van 11 Juli 1832) ;
- 2e De rente betrekking hebbende op de Orde van Léopold II (Wet van 21 Mei 1912) ;
- 3e De rente betrekking hebbende op de Kroonorde (Besluitwet van 21 Juli 1915).

Van bij den aanvang, dit is, sedert de wet van 11 Juli 1832, heeft de Wetgever het genot der renten alleenlijk voorbehouden voor de reeks *militairen beneden den graad van officier*.

Die bepaling werd opgenomen in de latere schikkingen waarbij respectievelijk de renten werden voorzien, betrekking hebbende op de Orde van Léopold II (Wet van 21 Mei 1912) en op de Kroonorde (Besluitwet van 21 Juli 1915).

QUESTION N° 2

Les rentes pour chevrons de front, pour invalidité, les indemnités aux victimes civiles de la guerre, absorbent une part considérable du budget des pensions.

Un membre de la Commission désirerait qu'un tableau fût dressé, approximatif, marquant les prévisions quant aux mouvements de chacune de ces charges jusqu'à leur extinction.

REPONSE.

Les tableaux ci-après donnent les renseignements demandés pour toutes les pensions à payer par la Caisse Nationale des pensions de la guerre.

Le tableau I indique les chiffres annuels atteints au 30 septembre 1937 pour chacune des catégories des pensions dont il s'agit.

Le tableau II donne les charges annuelles présumées, jusqu'à leur extinction probable, pour le montant *global* de toutes ces pensions. Il n'est pas possible de faire la discrimination entre chacune des catégories, cette discrimination exigerait, en effet, un travail considérable et de longue exécution. Il va sans dire que les chiffres donnés dans ce dernier tableau constituent des estimations approximatives et ne peuvent être admis que sous toutes réserves.

VRAAG N° 2

De renten wegens frontstrepfen en invaliditeit, alsook de vergoedingen voor de burgerlijke oorlogsslachtoffers, slorpen een aanzienlijk gedeelte op van de begroting der pensioenen.

Een lid van de Commissie zou graag een lijst bij benadering willen zien opmaken, met vermelding van de wijzigingen van elk dezer lasten, tot op het oogenblik van hun volledige verdwijning.

ANTWOORD.

Volgende lijsten bevatten de gevraagde inlichtingen, wat alle pensioenen betreft, welke dienen uitbetaald door de Nationale Kas voor Oorlogspensioenen.

Tabel I duidt de jaarlijksche cijfers aan, die op 30 September 1937 werden bereikt voor elke aangehaalde reeks pensioenen.

Op tabel II, komen de vermoedelijke jaarlijksche lasten voor, tot op het oogenblik hunner waarschijnlijke verdwijning, uitgedrukt in een *globaal* bedrag voor al die pensioenen. Het is niet mogelijk een onderscheid onder die verschillende reeksen te maken, daar die onderverdeling, inderdaad, een aanzienlijk werk zou vergen, waarvan de uitvoering lang zou duren. Het ligt voor de hand dat de in die laatste lijst voorkomende cijfers slechts ramingen zijn en dat zij alleen onder alle voorbehoud kunnen worden aanvaard.

I. — Charges annuelles au 30 septembre 1937. — *Jaarlijksche lasten op 30 September 1937.*

Catégorie Reeks.	Nombre Getal	Montant Bedrag
Pensions militaires d'ancienneté	15,600	276,000,000 (1)
<i>Militaire pensioenen wegens diensttijd.</i>		
Pensions militaires d'invalidité	92,300	463,000,000 (2)
<i>Militaire invaliditeitspensioenen.</i>		
Rentes pour chevrons de front	147,300	251,000,000 (3)
<i>Frontstreeprenten.</i>		
Rentes dans les ordres nationaux...	16,500	9,000,000
<i>Renten betreffende Nationale Orden.</i>		
Pensions de veuves et orphelins de militaires	18,000	104,000,000 (2)
<i>Pensioenen van Weduwen en Weezen van militairen.</i>		
Allocations aux descendants de militaires	16,000	39,000,000 (2)
<i>Toeslagen voor de ascendenten van militairen.</i>		
Allocations aux victimes civiles de la guerre	29,500	84,000,000 (2)
<i>Vergoedingen aan de Burgerlijke Oorlogsslachtoffers.</i>		
	335,200	1.226.000.000

(1) Au taux de 110 p. c.

(2) Sur la base de 16 tranches mobiles.

(3) Au taux de 100 p. c.

(1) Op den grondslag van 110 t. h.

(2) Op de basis van 16 veranderlijke schijven.

(3) Op de basis van 100 t. h.

II. — Tableau des charges totales annuelles présumées.

Année	Charges totales (millions de francs)	Année	Charges totales (millions de francs)	Année	Charges totales (millions de francs)
—	—	—	—	—	—
1937	1,226	1955	813	1973	167
1938	1,244	1956	777	1974	141
1939	1,244	1957	740	1975	117
1940	1,229	1958	702	1976	96
1941	1,212	1959	664	1977	77
1942	1,194	1960	625	1978	61
1943	1,176	1961	586	1979	47
1944	1,156	1962	548	1980	35
1945	1,135	1963	510	1981	26
1946	1,106	1964	473	1982	18
1947	1,077	1965	437	1983	12
1948	1,045	1966	399	1984	9
1949	1,015	1967	361	1985	6
1950	983	1968	326	1986	5
1951	950	1969	291	(1)	6
1952	918	1970	258		
1953	884	1971	226		
1954	848	1972	196		

II. — Lijst der totale vermoedelike jaارlijksche lasten.

Jaar	Totale lasten (miljoen frank)	Jaar	Totale lasten (miljoen frank)	Jaar	Totale lasten (miljoen frank)
1937	1.226	1955	813	1973	167
1938	1.244	1956	777	1974	141
1939	1.244	1957	740	1975	117
1940	1.229	1958	702	1976	96
1941	1.212	1959	664	1977	77
1942	1.194	1960	625	1978	61
1943	1.176	1961	586	1979	47
1944	1.156	1962	548	1980	35
1945	1.135	1963	510	1981	26
1946	1.106	1964	473	1982	18
1947	1.077	1965	437	1983	12
1948	1.045	1966	399	1984	9
1949	1.015	1967	361	1985	6
1950	983	1968	326	1986	5
1951	950	1969	291	(1)	6
1952	918	1970	258		
1953	884	1971	226		
1954	848	1972	196		

(1) Ensemble des années au delà de 1986.

(1) Gezamenlijke jaren na 1986.

QUESTION N° 3

Un membre a également demandé si la réversibilité des rentes pour chevrons de front, sur les têtes de la veuve et des enfants et sans souci des ressources des bénéficiaires n'était pas excessive.

REPONSE.

La réversion dont il s'agit est prescrite par l'article 11 de la loi du 1er juin 1919, établissant une dotation au profit des combattants de la guerre 1914-1918, modifiée par la loi du 31 juillet 1923. Cet article ne prévoit aucune exception relative à la situation de fortune des intéressés.

Le département ne fait donc qu'exécuter une disposition légale.

La question posée par l'honorable membre sera soumise au Commissaire royal aux Pensions.

VRAAG N° 3

Door een lid werd insgelijks gevraagd of het overdragen van de frontstreepprenten op het hoofd van de weduwe en kinderen, zonder rekening te houden met de inkomsten der verkrijgers, niet als overdreven dient beschouwd?

ANTWOORD.

De overgang waarvan sprake wordt voorgeschreven door artikel 11 van de wet van 1 Juni 1919, waarbij een begiftiging werd ingesteld ten voordele van de strijders van den oorlog 1914-1918, gewijzigd bij de wet van 31 Juli 1923. Dit artikel voorziet geen uitzondering betrekking hebbende op den geldelijken toestand der belanghebbenden.

Het Departement voert dus slechts een wettelijke bepaling uit.

De door het achtbare lid gestelde vraag zal aan den Koninklijken Commissaris voor de Pensioenen worden voorgelegd.